ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ 'Αριθμὸς 31 — Ἐν Κων[πόλει, ΣΑΒΒΑΤΟΝ 15 Αὐγούστου 1909

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ Γ. ΜΑΝΟΥΣΟΣ | Ἕκαστον φύλλον παράδες 20 | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Α. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
ΚΟΥΡΣΟΥΜ ΧΑΝ, ΑΡΙΘ. 3

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἔτησία	ἐν Κωνσταντινουπόλει.	Γρ. 30
»	» ταῖς Ἐπαρχίαις.	» 40
»	» τῷ Ἐξωτερικῷ.	Φρ. 10

Λίαν προσεχῶς ὁ τίτλος τοῦ «Ἐπικαίρου» μετατρέπεται εἰς «ΧΡΟΝΙΚΑ», τὰ ὁποῖα θὰ περιέχουν πάντοτε ὕλην πρώτης τάξεως.

Παρακαλοῦνται οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ ἀξιότιμοι συνδρομηταὶ ἵνα εὐαρεστούμενοι ἐμβάσωσι τὴν συνδρομὴν αὐτῶν. Δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται ὅτι ὁ «Ἐπίκαιρος» διατρέχει τὸν ὄγδοον μῆνα ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς του.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

PIERRE LOTI: *Ἀπὸ τὰ Φαντάσματα τῆς Ἀνατολῆς.* (Ἀποσπάσματα, μετάφ. Λ. Γεωργίτση).
Δ. Π. ΦΩΤΕΙΝΟΥ: *Ἀθηνᾶ* (ποίημα).
ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΑΛΑΒΑΝΗ: *Ἡ τῆς μικρᾶς Ἀσίας συμβολὴ εἰς τὴν καθόλου ἑλληνικὴν δόξαν.* (συνέχεια καὶ τέλος).
ΧΑΡΙΚΛΗ: *Στῆς καρυδιᾶς τὸν ἥσκιο.*
ΥΠΑΤΙΑΣ: *Ἡ ψυχὴ τῶν πραγμάτων.*
ΑΡ. ΚΟΡΑΚΑ: *Παράπονα.*
ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ: *Μαργαρίτα Στέφα.* (Μυθιστόρημα, συνέχεια).
ΡΑΜΛΙΟΥ: *Τὸ μπαστούνι* (χρονογράφημα).
Λ. ΕΡΗΜΙΤΟΥ: *Στῆς ἀγάπης μου τὸν τάφο* (ποίημα).
Ὀλιγόστιχα, ἀστεῖα, ἀλληλογραφία.

PIERRE LOTI

ΕΙΣ ΤΟ ΜΝΗΜΑ ΤΗΣ

(Ἀποσπᾶμεν ἀπὸ τὰ «Φαντάσματα τῆς Ἀνατολῆς» τοῦ διασήμου γάλλου ἀκαδημαϊκοῦ, τὰ τρία αὐτὰ κεφάλαια—τὰ τελευταῖα τοῦ θαυμασίου τούτου ἔργου).

Σάββατον, 8 Ὀκτωβρίου 188...

Εἶναι τὸ πρωὶ τῆς τελευταίας ἡμέρας. Μία πυκνὴ στακτόχρους ὁμίχλη ἐξηπλώθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὑπενθυμίζουσα τὸ φθινόπωρον τῶν βορείων χωρῶν.

Ὅπως χθές, ἐφόρεσα πάλιν τὴν τουρκικήν μου ἐνδυμασίαν, διὰ νὰ ὁμοιάσω περισσότερον εἰς ὅ,τι ἤμην ἄλλοτε, καὶ ἔτσι νὰ ἀναγνωρισθῶ καλλίτερα, μέσα εἰς τὴν χώραν τῶν νεκρῶν ὅπου θὰ ἐπήγαινα, μὲ δὲν ξεύρω ποιὰ φτερουγίσματα τῶν ψυχῶν, ποῦ ὠφείλουν νὰ παρατηροῦν ἐπάνω ἀπὸ τὰ μνήματα. Καί, μόνος αὐτὴν τὴν φοράν, περιπατοῦσα ἔφιππος κατὰ μῆκος τοῦ μεγάλου τείχους τῆς Σταμπούλ, ἀπεράντως μόνος κάτω ἀπὸ αὐτὸν τὸν χαμηλὸν καὶ σκοτεινὸν οὐρανόν.

Τὸ τεῖχος ἐκτείνεται ἐφ' ὅσον προχωρῶ, ἐξελίσσεται, πάντοτε ὅμοιον, μέσα εἰς τὰ πέρατα τῆς νεκρᾶς ἐξοχῆς. Νομίζει κανεὶς ὅτι ὑποβαστάζει μὲ τὰς χιλιάδας τῶν κορυφῶν τῶν θόλων του, τὰ βαρέα νέφη ποῦ σύρονται, ἕτοιμα νὰ πέσουν εἰς τὴν γῆν. Ἔχει τὸ χρῶμα ἀπαισίως σκοτεινόν, τὴν ἀνήλιον αὐτὴν πρωΐαν. Κολοσσιαῖον ἐρείπιον τοῦ παρελθόντος, ποῦ μᾶς σμικρύνει καὶ μᾶς συντρίβει, ἡμᾶς, τὰς βραχείας ὑπάρξεις μας, τὰ βάσανά μας, καὶ ὅλον τὸ ἀεικίνητον τίποτε ποῦ εἴμεθα.

Διερχόμενος παρατηρῶ τὰς βαθείας ἀψιδωτὰς θύρας ἀπὸ τὰς ὁποίας κανεὶς δὲν εἰσέρχεται μήτε ἐξέρχεται·

κατόπιν μετρῶ μὲ προσοχὴν τοὺς πελωρίους τετραγωνικοὺς πύργους—ἕως ὅπου διακρίνω τὸ μέρος ἐκεῖνο ποῦ μοῦ ἔδειξαν χθές, καὶ ὅπου μέσα εἰς ἄλλους τάφους εὑρίσκεται ὁ μικρὸς κυανὸς τύμβος της, μὲ τὰς ἐπιχρύσους ἐπιγραφάς του.

Καὶ ὅταν ἀνεγνώρισα καλὰ τὸν μικρὸν τύμβον τῆς Ἀζιγιαντέ, ἔδεσα τὸν ἵππον μου εἰς τοὺς κλάδους μιᾶς κυπαρίσσου, διὰ νὰ πλησιάσω μόνος καὶ νὰ ξαπλωθῶ κατὰ γῆς—εἰς τὴν ὑγρὰν γῆν, ὅπου ἐκπνέουν μερικὰ ἀδύνατα φυτά.

Ἀπὸ τὴν βλάστησιν τοῦ τύμβου, γνωρίζω τὴν θέσιν τοῦ ἀγαπημένου σώματος, ποῦ εἶναι θαμμένο ἀπὸ κάτω, καὶ ἀφοῦ παρετήρησα μὲ προσοχὴν γύρω μὴ κανεὶς μὲ βλέπει, ἐξηπλώθην σιγὰ σιγὰ καὶ ἐφίλησα αὐτὴν τὴν γῆν, κάτω ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου πρέπει νὰ εὑρίσκεται τὸ νεκρὸν πρόσωπον.

Ἀπὸ ἐτῶν εἶχα τὸ προαίσθημα καὶ οὕτως εἰπεῖν τὸ ἀντικειμενικὸν ὅραμα, ὅλων ὅσων κάμνω αὐτὸ τὸ πρωί: κάτω ἀπὸ ἕνα οὐρανὸν χαμηλὸν καὶ σκοτεινὸν ὅπως αὐτός, εἶχα ἰδεῖ ἑαυτὸν νὰ ἐπιστρέφω μὲ τὸ ἔνδυμα τῆς ἄλλοτε, διὰ νὰ ξαπλωθῶ εἰς τὸ μικρὸ μνῆμα καὶ νὰ ἀσπασθῶ τὸ χῶμά του . . . Καὶ εἶναι σήμερον, εἶναι τώρα ἡ ἡμέρα τοῦ τελευταίου φιλήματος καὶ μοῦ φαίνεται πῶς δὲν εἶναι ἀλήθεια, ἀφίνομαι νὰ ἀφαιρεθῶ, ἀκόμη καὶ ἐδῶ, ἀπὸ κάτι ἄγνωστον, ἴσως ἀπὸ τὸ ἀπέραντον τῆς πενθίμου σκηνογραφίας, ἀπὸ ὅλον τὸ θέλγητρον τῆς ἀπελπισίας, μὲ τὸ ὁποῖον περιστοιχίζεται καὶ αὐξάνει εἰς τοὺς ἀνευθύνους ὀφθαλμούς μου ἡ σκηνὴ τῆς ἐπισκέψεώς μου εἰς αὐτὸ τὸ μνῆμα.

Ἐν τούτοις ὅσον τὰ λεπτὰ παρέρχονται τρομακτικῶς ἥσυχα καὶ ἐνῷ τὰ βαρέα νέφη ἐξακολουθοῦν νὰ σύρωνται ὑπεράνω ἀπὸ τοὺς μεγάλους τοίχους, λαμβάνω ὀλίγον κατ' ὀλίγον συνείδησιν τῶν πραγμάτων· ὑποφέρω ἁπλούστερα, ἐννοῶ κατὰ τρόπον ἀνθρωπινώτερον καὶ ὀδυνηρότερον καὶ φρικίασις μοῦ ἔρχεται, ἀληθὴς φρικίασις τῆς ἀτελευτήτου θλίψεως . . .

Περνοῦν μερικὰ λεπτὰ ἀκόμη· ἕνας ἀσθενὴς ἄνεμος σηκώνεται, σκορπίζων εἰς τὴν χώραν τῶν νεκρῶν σταγόνας βροχῆς.

Ἡ μακρὰ σιωπηλὴ συνέντευξίς μας διέρχεται διαφορετικὰς φάσεις, ποῦ ὁμοιάζουν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ὅτι μᾶς πλησιάζουν τὸν ἕνα πρὸς τὸν ἄλλον. Τώρα μοῦ ἦλθε καθ' ὁλοκληρίαν ἡ ἰδέα ὅτι τὰ σώματά μας εἶναι πάλιν σχεδὸν ἡνωμένα — ἀφοῦ ἦσαν τόσον καιρὸν ἀποχωρισμένα, ἀπὸ τὰ χρόνια, ἀπὸ τὰς ἀποστάσεις, ἀπὸ τὰς πορείας διὰ μέσου τοῦ κόσμου καὶ ἀπὸ τὸ ἄλυτον μυστήριον ποῦ ἐκάλυπτε δι' ἐμὲ τὴν τύχην της. Αἰσθάνομαι ὅτι εἴμεθα ἐκεῖ ὅπου τὴν ἔθαψαν χωρὶς φέρετρον, χωρισμένος ἀπὸ ὀλίγην γῆν. Καὶ ἀγαπῶ τρυφερὰ αὐτὰ τὰ λείψανα—τὰ ὁποῖα, εἰς αὐτὴν τὴν στιγμὴν ποῦ φαίνονται ὅτι ἀποτελοῦν ἕνα σύνολον, θὰ ἤθελα νὰ τὰ ἰδῶ, καὶ νὰ τὰ ἐγγίσω καὶ νὰ τὰ ἀπαγάγω· τίποτε ἀπὸ ὅτι ἀπέβλεπε τὴν Ἀζιγιαντὲ δὲν ἠμπορεῖ νὰ μοῦ προκαλέσῃ μήτε, φρίκην μήτε τρόμον . . .

Τὰ σκοτεινὰ νέφη ἐσύροντο πάντοτε περισσότερον ἀπαίσια. Διερχόμενα ρίπτουν τὴν βροχήν των εἰς τὴν βωβὴν ἐξοχὴν καὶ τὸν ἀπέραντον τοῖχον.

Τώρα ἡ εἰκὼν τῆς Ἀζιγιαντὲ εἶναι ἐμπρός μου, σχεδὸν ζῶσα,—ὁδηγηθεῖσα χωρὶς ἄλλο ἐκεῖ ἀπὸ τὴν γειτονίαν αὐτῶν τῶν ἐρειπίων, κάτω ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ ὑπῆρχε κάτι ἀπὸ τὸ ἄρωμά της! . . . Ἀχ! ζωντανή, τόσον ζωντανή, ὅσον ποτὲ δὲν τὴν ἐπανεῖδα ἀπὸ τὸ βράδυ τοῦ ἀποχωρισμοῦ. Ξαναβλέπω, ὅπως ποτὲ ἄλλοτε, τὸ γέλοιο της, τὸ βαθὺ βλέμμα της, νὰ βυθίζεται εἰς τὸ ἰδικό μου, τὸ βλέμμα της τῶν τελευταίων ἡμερῶν· ἀκούω τὴν φωνή της, τοὺς μικροὺς ἤχους αὐτῆς, ὅπου ἔκρυπτε τὰς παιδικάς της ἐκμυστηρεύσεις· ἐπανευρίσκω ὅλα τὰ ἔμπιστα καὶ ἀσύλληπτα πράγματά της, ποῦ ἠγάπησα μὲ μίαν μεγάλην τρυφερότητα. Τότε, τίποτε ἄλλο δὲν ὑφίσταται πιά, μήτε ἡ μεγάλη σκηνογραφία, μήτε τὰ περίεργα δράματα. Δὲν ὑπάρχει τίποτε ἐκτὸς ἀπὸ αὐτήν, — καὶ ὅλαι αἱ ἀλλοιούμεναι ἐντυπώσεις μου συγχέονται, ἀναμιγνύονται εἰς κάτι ἀπολύτως ἡδύ,—καὶ κλαίω μὲ πύρινα δάκρυα, ὅπως ἐπιθυμοῦσα νὰ κλαύσω . . .

. . . . . .

Ἀπὸ αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἔχω τὴν θελκτικὴν φαντασιοπληξίαν ὅτι ἐκείνη γνωρίζει ποῦ ξαναῆλθα ἐκεῖ καὶ ὅτι τὰ ἠννόησεν ὅλα . . . Ἡ συναίσθησις μοῦ ἦλθε στιγμιαία, ἀνεξήγητος, ἀλλὰ τὴν ὁποίαν ᾐσθάνετο μία ψυχὴ πάσχουσα ὀδυνηρῶς.

Λοιπὸν ἡ πικρία καὶ αἱ τύψεις ποῦ προσεκολλῶντο εἰς τὴν μνήμην της ἐξηφανίσθησαν χωρὶς ἄλλο διὰ παντός.

Καὶ ἀνεγείρομαι πραϋνθεὶς μὲ μίαν διαφορετικὴν λύπην. Ἔξαφνα μάλιστα ἡ τύχη της μοῦ φαίνεται ὀλιγώτερον σκοτεινή· ἔφυγεν ἐκείνη μέσα εἰς τὴν νεότητά της, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἄλλο παρὰ μόνον τὸ ὄνειρον τοῦ ἔρωτος,—καὶ τὸ φίλημα ποῦ ἦλθα νὰ δώσω εἰς τὸ μνῆμά της, κανεὶς χωρὶς ἄλλο δὲν θὰ ἔλθῃ νὰ μοῦ τὸ ἀνταποδώσῃ εἰς τὸ ἰδικόν μου.

Εἰς τοὺς πόδας τοῦ μαρμαρίνου τύμβου, μεταξὺ τῶν μικρῶν φυτῶν ποῦ εὑρίσκονται ἐκεῖ χάμω, ἐδιάλεξα ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ φρέσκα καὶ τὸ ἐπῆρα μαζύ μου· ἔπειτα ἐφίλησα πάλιν, τὸ ὄνομά της, σκαλισμένον μὲ χρυσὸν ἐπάνω εἰς τὸ μάρμαρον—καὶ ἀνέβηκα εἰς τὸν ἵππον μου, στρεφόμενος ἀπὸ μακριά, διὰ νὰ τὸ ξαναειδῶ, μέσα εἰς τὴν ἐρημιά του, ὅπου χάνεται ἀπὸ τὴν θέαν τοῦ ὀφθαλμοῦ, τὸ ὑψηλὸν τεῖχος τῆς Σταμπούλ...

VII.

Τὸ βράδυ, ξαπλωμένος εἰς τὴν πρύμνην τοῦ ὑπερωκεανείου, παρατηρῶ, ὅπως πρὸ δέκα ἐτῶν, τὴν

Κωνσταντινούπολιν νὰ ἀπομακρύνεται· ἔπειτα ἡ δύσις πίπτει ὅπως ἕνα μεγάλο πανὶ ριχμένο παντοῦ, καί, εἰς τὴν ἔξοδον τοῦ Βοσπόρου, εἰς τὴν Μαύρην Θάλασσαν, ἡ νὺξ μᾶς καταλαμβάνει ὅλως διόλου. Καὶ τὸ πᾶν καταπραΰνεται, καταπραΰνεται μέσα μου, ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ πᾶν ἀπομακρύνεται, καὶ πίπτει εἰς σκότος . . .

VIII.

Ἰανουαρίου 1892.

Ὅταν ἤμουν παιδί, ἐνθυμοῦμαι ὅτι εἶχα διαβάσει τὴν ἱστορίαν ἑνὸς φαντάσματος ποῦ ἤρχετο δειλὰ τὴν νύκτα, νὰ φωνάζῃ μὲ τὸ χέρι τοὺς ζώντας. Ἤρχετο ἔτσι ἐπὶ πολλὰ ἔτη, ἕως ὅτου, κάποιος, τολμήσας νὰ τὸ ἀκολουθήσῃ ἐννόησε τί ἐζήτει καὶ τοῦ τὸ ἔδωσε.

Ἔ, λοιπόν! αὐτὸ τὸ ἀγωνιῶδες ὄνειρον τὸ ὁποῖον ἐπὶ τόσα ἔτη μὲ κατεδίωξε, αὐτὸ τὸ ὄνειρον μιᾶς ἐπιστροφῆς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν πάντοτε ἐμποδιζόμενον ἀπὸ προσκόμματα καὶ μὴ φερόμενον εἰς πέρας, —τὸ ὄνειρον αὐτὸ δὲν μοῦ ἦλθε πιὰ ἀφ' ὅτου ἔκαμα αὐτὸ τὸ προσκύνημα. Καί, ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Ἀνατολῆς, ὅλα ἔχουν κατευνασθῆ εἰς τὴν μνήμην μου, μὲ τὰ χρόνια ποῦ ἐξηκολούθησαν νὰ περνοῦν . . .

Τὸ ὄνειρο αὐτὸ ἦτο ἀναμφιβόλως ἡ πρόσκλησις, ἀπὸ ἐκεῖ κάτω, τοῦ ἀγαπητοῦ μικροῦ φαντάσματος, ποῦ ἤκουσα καὶ δὲν ἐπαναλαμβάνεται πιά.

(Φαντάσματα τῆς Ἀνατολῆς.)

Λάμπρος Γεωργίτσης.

ΑΘΗΝΑ

Στὸ βράχο τῆς Ἀκρόπολης ὁ Ἀλαρὶκ προβαίνει
μὲ τὴν πλεχτὴν ἀσπίδα του καὶ τὸ μακρὺ κοντάρι.
Κ' οἱ Γότθοι πίσω του ἔρχονται, γοργοὶ λαχανιασμένοι,
σὰν τὰ τσακάλια ποῦ πεινοῦν, κι' ἀκολουθοῦν λιοντάρι.

Καὶ ξεκολνοῦν τὰ μάρμαρα καὶ ροβολοῦν οἱ πέτρες,
ὁποῦ τἀσκέρια τρέχοντας καταπατοῦν καὶ σπάζουν.
Βρύση ὁ ἱδρῶτας· πέφτουνε τὰ βέλη ἀπ' τὶς φαρέτρες
καὶ γιὰ τῆς λείας τὸν καημὸ τὰ χέρια τους ἀδειάζουν.

Μὰ ἔτσι σὰ βρέθηκαν ἐμπρὸς στὰ ὁλόλευκα παλάτια,
γυρίσαν καὶ κατρακυλοῦν πιὸ γλήγοροι ἀπὸ πρῶτα.
Γιατὶ εἴδανε τῆς Ἀθηνᾶς τἀστραφτερὰ τὰ μάτια
νὰ λάμπουν στοῦ Ἥλιου τὰ στερνὰ χρυσοβαμμένα φῶτα.

Παιδοῦλ' ἀνέβα· σοῦ ἔστησα μὲ τέχνη ἁγνὴ τὸ θρόνο,
ποῦ Γότθοι τρέμουνε νὰ διοῦν· τὶς πρόληψες ποῦ ἡ ζήλεια
σέρνει κατόπι νἀψηφᾶς· γύρνα τὸ μάτι μόνο
σὰν Πρόμαχος περήφανα, κ' ἔχε κλειστὰ τὰ χείλια

Δ. Π. Φωτεινός.

ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΑΛΑΒΑΝΗ

Η ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ ΣΥΜΒΟΛΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΘΟΛΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΔΟΞΑΝ

Γραμματικοὶ καὶ Κριτικοὶ

ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας εἶναι: Ἀρίσταρχος ὁ Σαμόθρᾳξ, ὁ μέγιστος καὶ ἀγχινούστατος τῆς Ἀλεξανδρείας κριτικός, Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασσεύς, Ἐπιθέρσης ὁ Νικαεύς, γράψας περὶ λέξεων ἀττικῶν, κωμικῶν καὶ τραγικῶν, Ἕρμιππος ὁ Βηρύττιος, Ζηνόδοτος ὁ Ἐφέσιος, Προκόπιος ἐκ Γάζης, γραμματικὸς καὶ φιλόσοφος.

Σπουδαίαν δὲ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων θέσιν κατέχουσιν οἱ ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας

Ἐκκλησιαστικοὶ Συγγραφεῖς καὶ Θεολόγοι

Βησσαρίων, ὁ μετὰ ταῦτα Καρδινάλιος, Γεώργιος Καππαδόκης, Εὐσέβιος Ἐμεσηνός, Θεοδοτίων Ἐφέσιος, ἐπιχειρήσας νέᾳ μεταφράσει τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, Σάββας ἐκ Μουταλάσκης τῆς Καππαδοκίας, ἱδρυτὴς τῆς ἐν Ἄθῳ Μεγίστης Λαύρας καὶ ἄλλων μονῶν, Σεραφεὶμ ὁ Πισίδιος, Σχολάριος ὁ Γεννάδιος ἐκ Χίου, Σῳζομενὸς ἐκ Βεθὴλ τῆς Γάζης, Φιλοστόργιος ἐκ Βορισσοῦ τῆς Καππαδοκίας, Χρύσιππος ὁ Καππαδόκης.

Ζωγράφοι

μικρασιᾶται εἶναι ὁ περίδοξος Ἀπελλῆς ἐξ Ἐφέσου, Διονύσιος ὁ Κολοφώνιος, Θέων ἐκ Σάμου, Μύδων ὁ Σολεύς, Παρράσιος ὁ ἀντίπαλος τοῦ Ζεύξιδος ἐξ Ἐφέσου, Πρωτογένης ἐκ Καρίας.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας

Ἰατρῶν

εἶναι μέγας. Ἐξ αὐτῶν κυριώτατοι εἶναι: Ἀρεταῖος ὁ Καππαδόκης, Ἀσκληπιάδης ἐκ Προύσης, Γαληνὸς ὁ περικλεέστατος ἰατρός, γεννηθεὶς ἐν Περγάμῳ τῆς Μυσίας, Διομήδης ἐκ Ταρσοῦ, ὁ καὶ ἅγιος, Διόφαντος ὁ Λύκιος, Ἡρακλείδης ὁ Ἐρυθραῖος, Ἱπποκράτης ὁ Κῷος, ὁ πατὴρ τῆς ἰατρικῆς, Ξενοκράτης ὁ ἐξ Ἀφροδισιάδος, Ὀρειβάσιος ἐκ Περγάμου, ὁ φίλος καὶ ἰατρὸς τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουλιανοῦ, Σὴθ (Συμεὼν) ἐξ Ἀντιοχείας, Φίλων ἐκ Ταρσοῦ.

Ἀλλ' ἡ

Ἱστορικὴ Ἐπιστήμη

τοὺς πλείστους καὶ κρατίστους τῶν ἱεροφαντῶν αὐτῆς καταλέγει ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας. Ἐκ τῶν 59 ὀνομάτων αὐτῶν θὰ περιορισθῶμεν εἰς τοὺς τὰ μάλιστα ἐξέχοντας. Ἀρριανὸς ἐκ Νικομηδείας, Γεώργιος Πισίδης, Γρηγορᾶς (Νικηφόρος) ἐξ Ἡρακλείας τοῦ Πόντου, Διογένης ὁ Λαέρτιος, Διόδοτος ὁ Ἐρυθραῖος, Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασσεύς, Δίων Κάσσιος ἐκ Νικαίας, Δίων ὁ Χρυσόστομος ἐκ Προύσης, Ἑκαταῖος ὁ Μιλήσιος, Ἑρμογένης ὁ Ταρσεύς, Εὐνάπιος ἐκ Σάρδεων, Ἡρακλείδης ὁ Ποντικός, ὁ πατὴρ τῆς ἱστορίας Ἡρόδοτος ὁ Ἁλικαρνασσεύς, Θεοδόσιος ὁ Μιλητηνός, Λέων ὁ Διάκονος

ἐκ Τμώλου, Μαλάλας (Ἰωάννης) ἐξ Ἀντιοχείας, Νικήτας Ἀκομινᾶτος ἢ Χωνιάτης ἐκ τῶν Χωνῶν τῆς Φρυγίας, Νικόλαος ὁ Δαμασκηνός, Ξιφιλῖνος ὁ Τραπεζούντιος, Παυσανίας ὁ Περιηγητὴς ἐκ Καππαδοκίας ἢ Φρυγίας, Παχυμέρης (Γεώργιος) ἐκ Νικαίας, Προκόπιος ἐκ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης.

Καλλιτεχνῶν

δὲ ὀνόματα ἀναγράφομεν τὰ τοῦ Μηθυμναίου Ἀρίονος, Πολυκλέους ἐξ Ἀδραμυττίου, τοῦ διασήμου τορευτοῦ Ποσειδωνίου ἐξ Ἐφέσου, τοῦ ἐκ Περγάμου Σώσιος, περιφήμου κατασκευαστοῦ μωσαϊκῶν, τοῦ Λεσβίου Τερπάνδρου, ἀρχηγέτου τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς, Τιμοθέου τοῦ Μιλησίου μουσικοῦ καὶ ποιητοῦ, τοῦ Φρύνιος ἐκ Μυτιλήνης κιθαρῳδοῦ.

Μαθηματικούς, Γεωμέτρας καὶ Φυσικοὺς

ἔχουσιν οἱ Μικρασιᾶται Ἀπολλώνιον τὸν Περγαῖον· Ἑρμότιμον Κολοφώνιον, τὸν μεγίστης ἱκανότητος Φίλωνα ἐκ Τυάνων γεωμέτρας· μαθηματικοὺς δὲ Αὐτόλυκον τὸν ἐκ Πιτάνης τῆς Αἰολίδος, Εὐκλείδην τὸν μαθηματικὸν ἐκ Τύρου, Οἰνοπίδην τὸν Χῖον, Πολύαινον ἐκ Λαμψάκου· φυσικοὺς δὲ τὸν Μιλήσιον Ἀρχέλαον, τὸν ἐκ Ναζιανζοῦ Καισάριον, ἀδελφὸν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

Ἐν δὲ τῇ

Ποιήσει

τίνα τῶν ἐνδόξων τῆς Ἑλλάδος ἀνδρῶν νὰ παραλίπῃ τις; Ἀληθῶς ἡ θυγάτηρ δύναται νὰ ἐναβρύνηται ὅτι ὑπερέβαλε τὴν μητέρα, ἡ ἀποικία ἐπεσκίασε τὴν μητρόπολιν. Οὕτω ἐν τῷ

α') Ἔπει

ἀνεδείχθησαν ἐκ τῆς Μικρασιατικῆς χερσονήσου Ἀνταγόρας, Ἀπολλώνιος καὶ Πείσανδρος ἐκ Ρόδου, Ἀντίμαχος Κολοφώνιος, Ἄρατος ἐκ Σόλων τῆς Κιλικίας, ποιήσας τὸ περίφημον ἀστρονομικὸν ποίημα τὰ Φαινόμενα, Ἀρκτῖνος ἐκ Μιλήτου, Ἄσιος, Κρεώφυλος καὶ Χοιρίλος οἱ Σάμιοι, Κόϊντος ὁ Σμυρναῖος, Λέσχης ἐκ Λέσβου, Ὅμηρος ὁ ὕπατος τῶν ἐπικῶν ἐξ Ἰωνίας, Πανύασις ἐξ Ἁλικαρνασσοῦ.

β') Λυρικῇ ποιήσει

1) Ἐλεγειακοὶ καὶ ἰαμβογράφοι: Ἑρμείας ἐκ Κύπρου, Ἡράκλειτος ἐξ Ἁλικαρνασσοῦ, Ἱππῶναξ καὶ Καλλῖνος οἱ Ἐφέσιοι, Μίμνερμος καὶ Ξενοφάνης οἱ Κολοφώνιοι, Φιλητᾶς Σάμιος, Φωκυλίδης ἐκ Μιλήτου.
2) Μελικοὶ ποιηταί: Ἀγαθίας ἐκ Μυρίννης τῆς Μυσίας, Ἀλκαῖος ἐκ Μυτιλήνης, ἐκ Σάρδεων ὁ Ἀλκμάν, Ἀνακρέων ὁ Τήϊος, Ἀρίων ὁ Μηθυμναῖος, ἡ δεκάτη Μοῦσα Σαπφὼ ἐκ Λέσβου.
3) Διθυραμβοποιοί: Ἀρίων ἐκ Μηθύμνης, Μελανιππίδης ὁ ἐνδοξότατος τοῦ διθυράμβου ποιητὴς ἐκ Μιλήτου.

γ') Δραματικῇ ποιήσει

Ἐν τῇ Τραγῳδίᾳ, οὐδὲν ὄνομα μέγα σημαῖνον ἀπαντᾷ· ἀλλὰ τὴν Κωμῳδίαν ἐπαρκῶς ἐκαλλιέργησαν: Ἀναξανδρίδας ἐκ Καμείρου τῆς Ῥόδου καὶ Ἀντιφάνης ὁ συμπολίτης αὐτῷ, Διόδωρος καὶ Διονύσιος οἱ Σινωπεῖς, Ἐπίχαρμος ὁ Κῷος.

δ') Βουκολικῇ ποιήσει

Βίων ὁ Σμυρναῖος.

Ῥήτορας

παμπόλλους ἐγέννησεν ἡ Μικρὰ Ἀσία: Αἴλιον Ἀριστείδην ἐκ Βιθυνίας, τοὺς δύο Διοδώρους καὶ τὸν Εὐνάπιον ἐκ Σάρδεων, Διονύσιον τὸν Ἁλικαρνασσέα, Θεμίστιον τὸν Εὐφραδῆ ἐκ Παφλαγονίας, διδάσκαλον τοῦ Λιβανίου καὶ Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ καὶ παιδαγωγὸν τοῦ Ἀρκαδίου, Ἱμέριον τὸν Βιθυνόν, Ἰσοκράτη τὸν Ἀπολλωνιάτην, τὸν πολὺν Λιβάνιον τὸν διαπρεπῆ διδάσκαλον καὶ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν καὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουλιανοῦ ἐξ Ἀντιοχείας, τὸν Προαιρέσιον, τὸν Ὑβρέαν ἐκ Μυλάσων τῆς Καρίας, τὸν μέγιστον τῶν ῥητόρων τῆς Α' π. Χ. ἑκατονταετηρίδος.

Τῶν

Συγγραφέων καὶ Φιλολόγων

ὁ κατάλογος εἶναι μακρότατος. Αἴσωπος ὁ Φρύξ, Ἀριοταίνετος ἐκ Νικαίας, Διονύσιος ὁ Περγαμηνός, ὁ «Ἀττικός», Ἑλλάνικος ὁ Λέσβιος, Ἡλιόδωρος ἐκ Συρίας, ἐπίσκοπος καὶ μυθιστοριογράφος, Ἰάμβλιχος ἐρωτικὸς συγγραφεύς, ὁ πολὺς Ἀδαμάντιος ὁ Κοραῆς Χῖος, Λέων Ἀλλάτιος ὡσαύτως, Λουκιανὸς ὁ εὐφυέστατος Σαμοσατεύς, ὁ Ἰωάννης Λυδός, Μάξιμος Πλανούδης ἐκ Νικομηδείας, Σὴθ (Συμεὼν) ἐξ Ἀντιοχείας, Φιλητᾶς Ἐφέσιος, Χαρίτων ἐξ Ἀφροδισιάδος τῆς Καρίας συγγράψας τὰ κατὰ Χαιρέαν καὶ Καλλιρόην ἐρωτικὰ διηγήματα· εἷς δέ, Χρύσιππος, ὁ Τυανεύς συγγράψας περὶ μαγειρικῆς.

Καὶ ἤδη ἐρχόμεθα εἰς τοὺς

Φιλοσόφους,

τοὺς κλεΐσαντας τὸν κόσμον, διότι ἀναντιρρήτως ἡ Φιλοσοφία εἶναι τὸ αὐτοφυὲς γέννημα τῆς Ἑλλάδος, ἐν δὲ τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ ἐνεπάγη ὁ γόνιμος κορμός, ἐξ οὗ ἀνεδόθησαν οἱ ποικίλοι κλῶνες καὶ κλάδοι, οἱ κατακαλύψαντες σύμπασαν τὴν διανοουμένην ἀνθρωπότητα. Ἐκ τῶν ἑπτὰ σοφῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος οἱ 4 κατάγονται ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας, Βίας ὁ Πριηνεύς, Θαλῆς ὁ Μιλήσιος, Κλεόβουλος ὁ Ῥόδιος, Πιττακὸς ὁ Μυτιλυναῖος, δύο δὲ ἐκ Πελοποννήσου, Χίλων ὁ Λακεδαιμόνιος καὶ ὁ Κυψελίδης Περίανδρος ὁ Κορίνθιος καὶ εἷς, Σόλων ὁ Ἀθηναῖος, ἐξ Ἀττικῆς. Ἐκ τῶν 104 φιλοσόφων, πάντων διαπρεπῶν ἐρευνητῶν τῆς ἀληθείας, οὓς ἔχω ἀναγεγραμμένους, ἐνταῦθα περιορίζομαι μόνον εἰς τοὺς κυριωτάτους: Ἀναξαγόραν τὸν Κλαζομένιον, Ἀναξίμανδρον καὶ Ἀναξιμένη τοὺς Μιλησίους, τὸν Λαμψακηνὸν Ἀναξιμένη, ἀγχινούστατον φιλόσοφον, ἐκ βεβαίας καταστροφῆς σώσαντα τὴν γενέτειραν, Ἀπολλώνιον τὸν Τυανέα, Διογένη τὸν Σινωπέα, τοὺς ἓξ Διοδώρους, τὸν ἐξ Ἱεραπόλεως τῆς Φρυγίας Ἐπίκτητον, Ἐπίχαρμον τὸν Κῷον, Ζήνωνα τὸν Κιτιέα, τὸν ἱδρυτὴν τῆς Στοᾶς, τὸν ὁμώνυμον αὐτῷ Ταρσέα, Ἡρακλείδην τὸν Ποντικόν, τὸν περιώνυμον Ἡράκλειτον ἐξ Ἐφέσου, Θεμίστιον τὸν σοφιστήν, τὸν πολὺν Θεόφραστον τὸν Ἐρέσιον, τοὺς δύο Ἰαμβλίχους ἐκ Συρίας, τὸν Ἱμέριον ἐκ Προύσης, Ἰουστῖνον τὸν Φιλόσοφον, τὴν ὅλην Ἰωνικὴν Σχολήν, Κλεάνθη τὸν Ἄσσιον, τὸν γνωστὸν Φρεάντλην, Μένιππον τὸν Κύνα, τοὺς τρεῖς Μητροδώρους, Ξενοκράτη τὸν Χαλκηδόνιον, Ξενοφάνη τὸν Κολοφώνιον, Περσαῖον τὸν ἐκ Κιτίου, Πρόκλον τὸν Μαλλώτην, Πρόκλον τὸν Διάδοχον ἐκ Λυκίας, Πυθαγόραν τὸν Σάμιον, Φανίαν τὸν Λέσβιον, Χρυσάνθιον ἐκ Σάρδεων, τὸν Χρύσιππον ἐκ Σόλων τῆς Κιλικίας.

Τούτων τῶν ἀγλαῶν τέκνων μήτηρ ζηλευτὴ ἀνεδείχθη ἡ Μικρὰ Ἀσία καὶ δικαίως ἐπ' αὐτῆς ἐναβρύνεται. Ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία γεραίρει ἐξ εὐγνωμοσύνης τοὺς τρεῖς Μεγίστους Φωστῆρας, πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως ὑπηρετήσαντας αὐτῇ καὶ ἑκάστοτε τιμᾷ πρεπόντως τοὺς ὑπὲρ αὐτῆς μοχθήσαντας ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς. Ταῦτα πρὸς τοὺς ἀποιχομένους ἁγίους ἄνδρας ποιοῦσα ἡ Ἐκκλησία, προδήλως παρέχει ἅμα καὶ ἀξιομίμητον ὑπόδειγμα τοῖς Χριστιανοῖς ὅπως καὶ οὗτοι ὦσιν εὐγνώμονες πᾶσι τοῖς ὅπως δήποτε εὐεργετήσασιν αὐτούς. Τίνες δὲ ἄλλοι μετὰ τὸν Θεὸν καὶ τοὺς γονεῖς εἶναι μεγαλείτεροι εὐεργέται ἡμῶν ἢ οἱ Διδάσκαλοι; Δὲν ὤφειλε λοιπὸν καὶ ἡ Σχολή, μετὰ τὴν πρὸς τοὺς θεηγόρους ἄνδρας ἔκφρασιν τῶν πρεπουσῶν εὐχαριστιῶν, νὰ ἀφιερώσῃ ὀλίγας γραμμὰς καὶ ὑπὲρ τῶν λοιπῶν, τῶν μὴ ἐν τῷ Ἁγιολογίῳ περιλαμβανομένων Διδασκάλων τῆς ἀνθρωπότητος, τοὐλάχιστον τῶν περιφανῶν συμπολιτῶν τῶν τριῶν Μεγάλων Ἱεραρχῶν;

ΣΤΗΣ ΚΑΡΥΔΙΑΣ ΤΟΝ ΗΣΚΙΟ

Γράμματα ἀπὸ τὸ χωριό,
χαρισμένα τοῦ Νίκου Ζαρίφη.

ΚΑΣΤΡΑΚΙ, 7 ΤΟΥ ΑΛΩΝΑΡΗ.

ΝΙΚΟ ΜΟΥ,

Καθόλου δὲ σταναχωριοῦμαι στὸ χωριουδάκι μου. Μὲ τρέλλανε καὶ πάει ἡ χωριάτικη ζωή. Ἁπλή, ὡραία, φυσικὴ ζωή. Ἡ γλυκειά της γαλήνη δὲν ξέρεις πόσο μὲ μαγεύει! Σηκώνουμαι τώρα πρωὶ-πρωὶ καὶ συνοδεύω τὸν Παπαστάθη στὸν ὄρθρο.

Μὴ γελᾷς. Ξέρω τὶς ἰδέες σου. Διαβάζω τὸν ἐξάψαλμο τὶς γιορτὲς καὶ ὕστερα μὲ τὴ βραχνὴ φωνή μου συντροφεύω τὸν ψάλτη-δάσκαλο. Ἡ μικρὴ ἐκκλησοῦλα μὲ τὶς θλιμμένες της ἁγιογραφίες καὶ τὸ παλιοκαιρινὸ εἰκονοστάσι δὲν ξέρεις πόσο μὲ συγκινεῖ! Θαρρεῖς στὴ σκοτεινή της σιωπὴ καὶ φτερουγίζουν κάποιοι θρύλοι τοῦ παλιοῦ καιροῦ, ποὺ στόματα ἀγγέλων κι' Ἀρχαγγέλων τοὺς ψέλνουν σιγανά. Καὶ ὅταν ὁ Παπᾶς, στὸν ἑσπερινό, μὲ τὸ μικρό, τὸ χωματένιο θυμιατό, λιβανίζει τὴν Παναγιὰ καὶ τὰ χείλη του ψιθυρίζουνε μιὰ προσευχή, μ' ἔρχεται σὲ βεβαιῶ νὰ βγῶ ὁ ἁμαρτωλὸς ἀπὸ τὸ ἐκκλησάκι τὸ ταπεινὸ καὶ νὰ κρυφτῶ, καὶ νὰ κρυφτῶ, νὰ μὴ μὲ βλέπῃ ἡ Παναγιὰ μὲ τὰ μεγάλα της τὰ μάτια.

Στὶς ἐκκλησιές μας τίς φωτεινές, κάτω ἀπ' τοὺς πολύχρωμους θόλους, μέσ' στὰ χρυσὰ φορέματα καὶ τ' ἀσημένια θυμιατά, χάνεται ὅλη ἡ μεγαλοπρέπεια ἡ μυστική. Τὰ θεῖα λόγια τῶν εὐχῶν, σὰ βγαίνουν ἀπὸ στόμα ἀχόρταγο ὑποκριτῆ καὶ κοιλαρᾶ Δεσπότη, δὲ βρίσκουνε καρδιὲς χριστιανικὲς νὰ πᾶνε νὰ μιλήσουν, νὰ συγκινήσουν τὸν πιστὸ καὶ νὰ τὸν κάνουνε νὰ κλάψῃ.

Ὤ! ἡ ταπεινή μου ἐκκλησοῦλα μὲ τὶς θλιμμένες της ἁγιογραφίες, τὸ χωματένιο θυμιατό, τὰ φτωχικὰ καντήλια καὶ μὲ τὸν ἅγιο παπᾶ, τὸν ἀσπρομάλλη Παπαστάθη!

8 Γ' ΑΛΩΝΑΡΗ, ΜΕΣΗΜΕΡΙ.

Ἄκου κ' ἕνα στίχο ἀπὸ τὴν «Ἀργὼ» τοῦ Ἑρμονα·

« Πάνω στὸ σβέρκο τοῦ βουνοῦ, στὸ μαλακὸ γρασίδι
« Ξαπλώθηκα καὶ στὴ γλυκιὰ λιακάδα ζεσταινόμουν
« Σὰ σαμιαμύθι ἀσάλευτος. Κι' ἀγκύλωνε τὸ δέρμα
« Ἡ κάψα τὰ χρυσόνειρα στὰ βλέφαρα ἀκουμποῦσε.»

Ὦ τὰ εὐλογημένα χρυσόνειρα ποῦ ἀκουμπᾶ στὰ βλέφαρα ἡ κάψα τοῦ μεσημεριοῦ! Ξαπλωμένος στὸ ***σβέρκο*** τοῦ βουνοῦ, στῆς καρυδιᾶς τὸν ἤσκιο, νανουρίζουμαι μὲ τὸ μονότονο τρίξιμο τοῦ μάγγανου π' ἀργογυρνᾶ κάτω στὸν κάμπο. Πλάγι μου ἡ «Ἀσάλευτη Ζωὴ» τοῦ Παλαμᾶ, περήφανη μέσα στ' ἀπομεινάρια τοῦ θερισμένου χωραφιοῦ καὶ λίγο πιὸ πέρα ἡ ἀσώπαστη φλυαρία τοῦ γάργαρου νεροῦ. Καὶ μιὰ νυστάλα βαριὰ ἡδονικὰ σιγοσφαλνᾶ τὰ βλέφαρά μου. Γέρνω στὸ χέρι μου τ' ἀριστερὸ νὰ κοιμηθῶ λιγάκι, μὰ κάτι βήματα βαριὰ μὲ διώχνουνε τὸν ὕπνο. Ἀνασηκώνουμαι καὶ βλέπω ἕνα χωρικὸ μὲ τὸ γαϊδοῦρι του, φορτωμένο καλαμπόκι.

— Γιὰ ποῦ ὥρα καλὴ Δημήτρη;

— Γιὰ τὸ μῦλο, παιδί μου.

Κ' ἔσκυψε στὴν πηγή, ἅπλωσε τὴ φοῦχτα του τὴ ροζωμένη κ' ἤπιε, ἤπιε σὰ νἄχε μέρες ὁλάκερες νὰ διῇ νερό.

— Καὶ τί νέα ἀπ' τὶς ἐφημερίδες; Τί κάνει ὁ Χαμίνταγας;

— Ἄσκημα τὰ πράματα, Δημήτρη, ἄσκημα. Ποιὸς ρωτάει γιὰ τὸ Χαμίνταγα τώρα. Πόλεμος, μυρίζει, πόλεμος!

— Ἔτσι ἔ; μουρμούρισε ὁ Δημήτρης καὶ βάρεσε τὸ γαϊδοῦρι του γιὰ τὸ δρόμο. Ξέγειρα ἀπὸ τὸ ἄλλο πλευρὸ

καὶ τὸν ἄκουσα ἀπὸ μακρυὰ νὰ σφυρίζῃ ἕνα τραγοῦδι: «Τὸ λένε τὰ ψηλὰ βουνὰ, τὸ λένε κ' οἱ ραχοῦλες...

Ὁ μάγγανος ἔτριζεν ἀκόμη μονότονα κάτω στὸν κάμπον...

Χαρικλῆς

Η ΨΥΧΗ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Περνοῦσα μόνη τὴν ἔρημη κοιλάδα, καταπράσινη ἡ γῆ στὰ πάδια καὶ γύρω βουνά, μιὰ ἁλυσσίδα ἀπὸ χλοερὰ καὶ ἀνθισμένα βουνά. Ἐκεῖ στὰ δάση ὁ ἥλιος μεγαλοπρεπὴς κατέβαινε. Νέφη χρυσᾶ καὶ ρόδινα, νέφη ποῦ ἔμοιαζαν τεράστιες ἀνθοδέσμες ρόδων καὶ ἴων μαζεύθηκαν καὶ σχημάτιζαν ἀποθέωσι γύρω στὸν βασιλέα τοῦ φωτὸς ποῦ ἔσβυνε.

Προχωροῦσα μὲ βῆμα ἀργὸ, ἀπορροφημένη ἀπὸ τὸ θέαμα, ἀπὸ τὴ φωτοπλημμύρα ἐκείνη. Κάθε σκέψις μου ἔφυγε τὴν ὥρα αὐτὴ καὶ μόνον ἔβλεπα, ἔβλεπα...

Ἤρχισα ν' ἀναβαίνω ἕνα ἀπὸ τὰ ὑψώματα. Ἀναρριχήθηκα μὲ κόπον, κρατήθηκα γιὰ νὰ μὴ πέσω ἀπὸ θάμνους, κι' ἀπὸ τὰ κίτρινα σπάρτα ποῦ ἐγέμιζαν τὸν ἀέρα μὲ τὴν πνοή των. Ἔφθασα στὴν κορυφὴ καὶ τὸ πρῶτόν μου βλέμμα ἐγύρισε πρὸς τὴν δύσιν. Ἡ σκηνογραφία εἶχεν ἀλλάξει, ὁ ἥλιος εἶχε χαθῆ ἀπὸ τὸν ὁρίζοντα. Στὴ θέα του μικρὰ ρόδινα νησάκια ἔπλεαν σ' ἕνα χρυσοῦν ὠκεανόν. Ὁλοένα ἐγίνοντο ὠχρότερα, σκορπίσθηκαν δεξιά, ἀριστερά, ἔσβυσαν σιγὰ σιγὰ καὶ χάθηκαν μέσ' τὸ ἡμίφως τῆς ἑσπέρας. Κάτω ἡ κοιλὰς σκεπασμένη ἀπὸ ἐλαφρὰ ὁμίχλη.

Μέσ' τὴν ἡσυχία τώρα ἀντήχησαν κᾶτι παράξενοι ἦχοι. Θεέ μου, τί παράξενες φωνές! Συγκεχυμένες, ἀόριστες, πολὺ σιγανὲς στὴν ἀρχή, κᾶτι σᾶν τριγμός, σὰν ἆσμα, σὰν παράπονο ἀνέβαιναν σ'ἕνα θαυμάσιο *crescendo* καὶ διαυγεῖς σκορπίσθηκαν μέσ' τὸν ἑσπερινὸ ἀέρα. Καὶ μὲ φάνηκεν ὅτι αἱ αἰσθήσεις μου ἐπολλαπλασιάζοντο καὶ διέκρινα μέσα στὴν ἁρμονία ἐκείνη τὸν τριγμὸν τῆς χλόης καὶ τὴν ἀναπνοὴ τῶν φύλλων καὶ τοῦ ἀνέμου τὸ πέταγμα. Αἰσθάνθηκα ὅτι ἦτο ἡ ψυχὴ τῶν πραγμάτων, ἡ λυπημένη των ψυχὴ ποῦ ἔκλαιε τὸ σβύσιμο τοῦ φωτὸς τῆς ἡμέρας.....

Καὶ ἡ ἰδική μου, ἡ ἀνθρώπινη ψυχὴ ἑνωμένη μὲ τὴν ψυχὴ τῶν πραγμάτων ὑψώθηκε σ' ἕνα μεγάλον παγκόσμιον θρῆνον....

Ἡ νύκτα μὲ ἤδρε καθισμένην ἐπάνω στὸ βουνό.

Βόσπορος. ***Ὑπατία.***

Ἐπίσκοπός τις κατόπιν μακρᾶς πορείας φιλοξενούμενος ὑπὸ τοῦ οἰκοδεσπότου ἠρωτήθη ἐὰν ἤθελεν ἕνα οὐΐσκι μὲ σόδαν διὰ νὰ δροσισθῇ.

«Ὄχι!» ἀπήντησεν ὁ λειτουργὸς τοῦ Ὑψίστου, διὰ τρεῖς λόγους. Πρῶτον, διότι εἶμαι πρόεδρος τοῦ Συλλόγου τῆς ἐγκρατείας, δεύτερον, διότι θὰ εἰσέλθω ἐντὸς ὀλίγου εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τρίτον... διότι τώρα μόλις ἤπια ἕνα.

ΠΑΡΑΠΟΝΑ

— Ἀκόμα δὲ μοῦ εἶπες: σ' ἀγαπῶ.

— Ὅταν σοῦ τὸ πῶ τί θὰ καταλάβῃς! Τάχα ὅσοι τὸ λένε τὸ νοιώθουν ἐκεῖνο, ποῦ λένε;

— Ἀκόμα δὲ μοῦ χάρισες κανένα τραγοῦδι σου.

— Ἀλήθεια· πολλὰ ὡς τώρα σκόρπισα δῶ κι' ἐκεῖ, μὶ τὸ δικό σου τὸ τραγοῦδι δὲν εἶνε τραγοῦδι, ἀλλ' ἆσμα ἀσμότων καὶ τὸ δικό του ὁ Σολωμὼν τὸ ἄρχισε στὰ νειάτα του καὶ τὸ τελείωσε στὰ γεράματά του.

— Τάχα ὡς τώρα μοῦ ἔστειλες κανένα γραμματάκι μυρωμένο;

— Παιδὶ ποῦ εἶσαι! Τί ζητᾶς νὰ μπῆς σὲ κόπο διαβάζοντας ἀνοησίες!

— Οὔτ' ἕνα λουλουδάκι δὲ μοῦ χάρισες.

— Νὰ φοβᾶσαι ἐκείνους, ποῦ σοῦ χαρίζουν, γιατί θὰ σοῦ ζητήξουν μεγαλείτερο ἀντιχάρισμα.

— Οὔτε ἤρτες κανένα βράδυ νὰ τραγουδήσῃς κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρό μου.

— Αὐτὸ ἔλειπε. Νὰ ξυπνήσω τοὺς γειτόνους σου καὶ ν' ἀκούσω τῶν παθῶ μου τὸν τάραχο!

— Ποτέ σου δὲ μοῦ ἔσφιξες λιγάκι τὸ χέρι.

— Εἶμαι νευρικὸς καὶ φοβοῦμαι μὴ σοῦ τὸ σφίξω περισσότερο ἀπ' ὅ,τι πρέπει κι' ἔχουμε φασαρίες.

— Ἀκόμα δὲ χόρεψες μαζί μου.

— Φοβοῦμαι μὴ γλυστρήσουμε καὶ πέσουμε καὶ γελάσῃ ὁ κόσμος μαζί μας.

— Οἱ ἐρωτευμένοι ζητοῦν καὶ κανένα φιλί.

— Ἡ ὑγιεινὴ ἀπογορεύει τὰ φιλιά. Ἂς μὴ ξεχνοῦμε τὰ μικρόβια.

— Μία μέρα μ' εἶδες νὰ κλαίω καὶ δὲ μὲ ρώτηξες γιατί.

— Θᾶταν ἀδιακρισία νὰ ἀνακατεύουμαι στὰ ἰδιαίτερά σου.

— Σοῦ ἔδωκα τὴν φωτογραφία μου καὶ δὲν τὴν πῆρες.

— Τί νὰ τὴν κάνω ἀφοῦ βλέπω ἐσένα!

— Κάμνεις ὅμως τὰ γλυκὰ μάτια στὴν Ἕλλη.

— Σὲ ἤξερα σοβαρή.

— Καμμιὰ φορὰ δὲ μοῦ εἶπες ὅτι μ'ὀνειρεύτηκες.

— Ἤθελες νὰ σὲ γελάσω;

— Ἕνα σου στεναγμὸ δὲν ἄκουσα.

— Δόξα στὸ Θεό! δὲν εἶμαι ὑστερικός!

— Στὴν ἐκκλησία ποτὲς δὲν ἤρτες νὰ σταθῇς ἀντίκρυ μου.

— Εἶμαι ἄθεος καὶ θὰ προτιμοῦσα νἄμουνα χίλιες φορὲς ἄθεος παρὰ θεοφοβούμενος καὶ νὰ κοροϊδεύω ἐκεῖνο, ποῦ πιστεύω.

— Μὰ τότε τί εἴδους ἀγάπη εἶνε αὐτὴ ἡ δική σου;

— Εἶνε ἀγάπη ὑψηλή, ποῦ δὲ νοιώθει ἀπὸ «σ'ἀγαπῶ», λουλούδια καὶ φωτογραφίες.

— Στὴ νειότη μου! δὲ νοιώθω.

— Σὲ πιστεύω. Ἴσα ἴσα γιατὶ δὲν μὲ νοιώθεις μοῦ κάνεις τέτοιες κουβέντες.

Ἀρτάκη 1909 ***Ἀργύρης Ν. Κόρακας.***

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΣΤΕΦΑ

—Ἀμὴ ἐσὺ πῶς μπορεῖς;

—Ἐγὼ τὸ ξέρω καλά· ἀνεβοκατέβηκα χίλιες φορές.

—Μπᾶ, δὲν εἶναι τίποτα. Εὐκολία καὶ ἀσφάλεια... Ἀπὸ δῶ θὰ σὲ πάρω νὰ φύγωμε καμμιὰ βραδιά, ἅμα ἰδοῦμε καὶ ἀποδοῦμε...

— Φτάνει νὰ θέλουμε, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τὸ ἴδιο εἶναι!

Ἤρπασε τὴν περίστασιν, καὶ μὲ τὸ πρόσχημα τῆς ἀστειότητος, μὲ τὸν γέλοιο τὸν φαιδρὸν ἔρριψε μίαν ἀκτῖνα τοῦ ἐνδομύχου του πόθου. Διάβολε! δὲν μποροῦσε νὰ κάμῃ ἄλλως πρὸς τὴν κόρην πρότασιν ἀπαγωγῆς. Ἀπαγωγῆς. Ἀλλ' ἡ Μαργαρίτα, προκειμένου περὶ τοῦ Τώνη, τὰ παρέβλεπε ὅλα, ὁ πόθος του ἦτο πόθος καὶ αὐτῆς ἐνδόμυχος καὶ εἰς τὴν ἀστειότητα ἀπήντησεν ἀμέσως σοβαρὰ ἐνδοτική, ὑποκύπτουσα. Ὅτι ἤθελεν. Ἦτο ὁ κύριός της, ὁ ἐξουσιαστής της. Ὁ ἔρως τὴν εἶχε κατανικήσει Ὁ Τώνης κατελήφθη ὑπὸ πολλῆς χαρᾶς καὶ ἐναγκαλισθεὶς τὴν νεάνιδα τῆς εἶπε, μεταξὺ τῶν φιλημάτων τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ, ἄνευ ἀστειότητος πλέον.

« Ναί, θὰ σὲ πάρω νὰ φύγουμε ... ἀγάπη μου, κυρά μου... νὰ φύγουμε. Δὲν εἶναι ἄλλος τρόπος νὰ εὐτυχήσουμε.

Ἀπεχωρίσθησαν Κατῆλθεν ἐκεῖνος τῆς ἔστειλε μακρόθεν τὸ τελευταῖον φίλημα καὶ ἠφανίσθη.

« Θέλει, θέλει τῆς τῶπα!» ἔλεγε μετ' ὀλίγον πλήρης χαρᾶς αἰχαλιζούσης εἰς τὸν Λούκαν, ὁ ὁποῖος τὴν ἐπερίμενεν.

Ὅποτε τῆς πῶ. θὰ φύγουμε.

—Καὶ πότε τέλος πάντων.

—Ἅμα ἰδοῦμε καὶ ἀποϊδοῦμε.

***

*Πρὶν ἀποκοιμηθῇ ὁ Τώνης, ἠγάπα νὰ ἀναγινώσκῃ κανὲν βιβλίον. Ἀπόψε εἶχε τὸν **βασιλικὸν** τὸ παλαιὸν Ζακυνθινὸν δρᾶμα τοῦ Ἀντωνίου Μάτεσι, τὸ περιγράφον ἤθη καὶ ἔθιμα τοῦ τόπου, κατὰ τὸν ΙΗ'. αἰῶνα. Αἱ φιλολογικαὶ δυνάμεις τοῦ Τώνη δὲν ἦσαν τόσῳ μεγάλαι, ὥστε νὰ ἐννοήσῃ ὅτι εἶχεν εἰς χεῖρας του ἓν ἄγνωστον ἀριστούργημα· ἀλλὰ καὶ οὕτως ἡ ἀναγέννησις τοῦ δράματος ἐκείνου τὸν ἔκαμνε μεγάλην ἐντύπωσιν. Εὕρισκε σημαντικὰς ὁμοιότητας μεταξὺ τοῦ Δραγανίγου καὶ αὐτοῦ, τοῦ Δαρείου Ρονκάλε καὶ τοῦ πατρός του. Ἡ ἐποχὴ ἤλλαξεν· ἀλλ' αἱ ἰδέαι ἦσαν αἱ ἴδιαι, ἡ πόλις ἡ ἴδια, τὰ μέσα τὰ ἴδια. Τὸν ζόφον τὸν ἐπιχυθέντα εἰς τὴν ψυχήν του ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν πρώτων σελίδων τοῦ βιβλίου, διέλυσεν ἡ αἴγλη τῆς νέας ζωῆς ἀναδεδομένη ἐκ τῶν τελευταίων. Καὶ ἡ νίκη τοῦ Δραγανίγου τὸν ἐνέπλησσε χαρᾶς καὶ ἐλπίδος.*

Η'.

Ἦλθεν ἡ ἄνοιξις. Ἀπὸ οὐρανοῦ ἀνεφέλου ὁ ἥλιος ἐξηκόντιζεν ἀκτῖνας καθέτους. Εἰς τὸ θερμὸν τοῦτο φίλημα ἐξεβλάσταιναν τἀνθη ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς γῆς καὶ οἱ πόθοι ἀπὸ τὰ στήθη τἀνθρώπινα. Τὸ φῶς ἐπλημμύρει τὴν κτίσιν καὶ τῆς ζωῆς ἡ χαρὰ ἐφώτιζε τὰ πρόσωπα. Ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος ἔλαμπαν τὴν δείλην ζῶναι γλυκέων χρωμάτων, ἀπὸ ἐκεῖνα μὲ τὰ ὁποῖα χρωματίζονται ταὲρώδη πλάσματα τῆς φαντασίας. Ἤλλαξεν ἡ ὄψις τῆς μικρᾶς πόλεως, ὅπως καὶ τῆς ἀπεράντου ἐξοχῆς. Ἡ παραλία μὲ τὸ στενόμακρον τοξοειδὲς λιθόστρωτον, περιεζώννυον τὴν ἔκτασιν τῆς θαλάσσης, ἀναπαυομένης ἐκ τοῦ μακροῦ χειμερινοῦ σάλου, ἐπανεύρισκε τοὺς καλούς της περιπατητάς, οἱ ὁποῖοι τὴν διέσχιζαν ἀπὸ τῆς ἄκρας τοῦ Λιμένος μέχρι τοῦ Ἄμμου, ἢ ἐκάθηντο εἰς τὰ τραπεζάκια τῶν καφενείων, τὰ παρατεταγμένα εἰς δύο στοίχους μακρούς. Ἡ παράταξις αὕτη τῶν ὑπαιθρίων καθισμάτων, ὁμοῦ μὲ τὰς παντοειδεῖς σκιάδας τὰς ἁπλουμένας πρὸ τῶν θυρῶν καὶ τῶν παραθύρων τῶν καταστημάτων τὴν ἡμέραν ἐφ ὅσον ὁ ἥλιος ἔκαιεν, ἦτο ἡ χαρακτηριστικωτέρα τῆς πόλεως μεταβολή. Ἀλλὰ καὶ ἡ μουσικὴ ἔπαιζεν εἰς τὴν πλατεῖαν τὸ βράδυ, συγκαλοῦσα περὶ τὰ χονδροειδῆ ξύλινα ἀναλόγια πολὺν κόσμον μὲ καινουργεῖς ψάθας καὶ ἀνοικτοχρόους ἐνδυμασίας Μακρὰν τῶν κέντρων καὶ τοῦ θορύβου, ἔξω λαϊκοῦ καφενείου, στένει κιθάρα, συνοδεύουσα ᾄσματα ἐρωτικά· πολλάκις δὲ καὶ συναυλία ὁλόκληρος διαχύνει τὴν περιπαθῆ της ἁρμονίαν ἀπὸ λέμβου φωτοστολίστου, αὐλακούσης ἠρέμα τὸ φωσφορίζον πέλαγος. Κῶμοι τοιοῦτοι καὶ ἀτὸ τῆς ξηρᾶς σὲ ἀφυπνίζουν τὴν νύκτα· ἐγείρεσαι καὶ ἀνοίγεις προθύμος τὸ παράθυρον. Εἶνε ἀργά· ἡ πόλις κοιμᾶται σκοτεινή· Ἐπὶ τοῦ μελανοῦ οὐρανοῦ γλυκολάμπουν οἱ ἀστερισμοὶ μυστηριώδεις καὶ ἡ ἐλαφρὰ αὔρα σοῦ φέρει τὴν εὐωδίαν τῶν μπαγαρανιῶν καὶ τῶν ἰάσμων...

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο δύο ἔχομεν νὰ σημειώσωμεν γεγενότα. Τὸν γάμον τῆς δεσποινίδος Κεβῆς Τοκαδέλου μεθ' ἑνὸς νέου τηλεγραφητοῦ εἰς τὸ Ἀγγλικὸν Τηλεγραφεῖον, τοῦ ὁποίου τὸ μόνον προσὸν ἦτο ἡ κομψότης καὶ ἡ σωματικὴ εὐμορφία — guarda e passa, *— καὶ ἡ ἀπόπειρα τοῦ Ριχάρδου Τοκαδέλου πρὸς λύσιν τῶν ἐκκρεμῶν ζητημάτων. Κατὰ τὴν ἐν Ἀθήναις διαμονήν του ὁ φιλόστοργος πατὴρ ἔρριψε τὰ δίκτυά του ἐπὶ πολυφέρνου νύμφης, κόρης εὐγενοῦς οἴκου, καταγομένου ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, τὴν ὁποίαν ἂν καὶ ἄοχημην καὶ ἀρκετὰ προχωρημένην, δὲν ἐθεώρησε ἀναξίαν νὰ γίνῃ κοντέσσα Τοκαδέλου. Τὴν γνώμην του αὐτὴν ἀνεκοίνωσε δι' ἐπιστολῆς του μακρᾶς καὶ συγκινητικῆς πρὸς τὸν Τώνην. Ἀλλ' ἔσυρεν ἐκ τῆς ἀπελπισίας του τὰς φαβορίτας, ὅταν μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἔλαβε μίαν σύντομον καὶ ἀπότομον ἄρνησιν.*

Ὡς πρὸς τὰ αἰσθήματα, οὐδενὸς ἐν τῷ μεταξὺ εἶχαν ἀλλοιωθῇ οὐσιωδῶς. Εἰς τὴν μικρὰν πόλιν τῆς ὁποίας ἤρεμος εἶνε ὁ βίος καὶ αἱ ἐντυπώσεις βραδεῖαι δὲν θὰ ἤρκει πρὸς τοῦτο οὐδὲ μεγαλήτερον χρονικὸν διάστημα. Ὁ Γιακουμάκης Στέφας εἶχε χωνεύσει τόσον καλὰ τὴν ἰδέαν τοῦ ἀδυνάτου τοῦ μεταξὺ Τώνη καὶ Μαργαρίτας γάμου, ὥστε εἶχε σχεδὸν λησμονήσει τὰ διατρέξαντα· ἐνόμιζον ὅτι ὅλα παρῆλθαν, ἔπαυσε τὴν γρίνιαν, καὶ οὐδὲ ὑποπτεύων ὅτι ὁ ἔρως τῶν νέων ἐξηκολούθει μυστικὸς καὶ ὅτι ὀλίγον μακρότερα τοῦ κοιτῶνός του τὴν νύκτα ἐξυφαίνοντο σχέδια κατὰ τῆς ἐπιμονῆς του, ἤρχισε νὰ σκέπτεται ποῖος ἄλλος νέος τῆς γειτονειᾶς ἦτο ἱκανὸς νὰ δεχθῇ τήν τιμὴν, τὴν ὁποίαν ἠρνήθησαν εἰς τὸν Τοκαδέλον καὶ εἰς τὸν Κατσουρέλαν. Ἡ ἐκλογή του πρὸς τὸ παρὸν ἐκυμαίνετο μεταξὺ δύο· ἑνὸς ὀνομαζομένου Ἀλβίζου, νέου ἰσχνοῦ, ξανθοῦ, κηροχρόου, μή μου ἄπτου, ὁ ὁποῖος ἦτο ῥάπτης ἀλλὰ καὶ πρῶτον βιολὶ εἰς τὸ Θέατρον, — ἐπάγγελμα πρὸς τὸ ὁποῖον ἠξεύρομεν διατὶ συνεπάθει ὁ Γιακουμάκης, — καὶ ἑνὸς ἄλλου μελαχρινοῦ καὶ κοντοῦ ἀχριανθρώπου, τοῦ σιὸρ Πετράκη. Αὐτὸς ἦτο χωρικός, καὶ ἐπὶ τοῦ γενειῶντος προσώπου του ἀπετυποῦντο τὰ ἴχνη τοῦ βίου τῶν στερήσεων καὶ τῶν ἀθλιοτήτων, τὸν ὁποῖον ἔζησεν ὡς πτωχὸς φοιτητὴς ἐν Ἀθήναις διὰ νὰ γίνῃ ἰατρός, ἀπὸ τὸν ὁποῖον καλλίτερος ἀσυγκρίτως ἦτο ὁ Γιακουμάκης.

Ὁ Τοκαδέλος ἀφ' ἑτέρου ἐπιστρέψας μετὰ τὴν λῆξιν τῆς βουλευτικῆς Συνόδου, ἐξηκολούθει νὰ φαίνεται ἐπίσης δυσαρεστημένος καὶ ἄκαμπτος μὲ τὸν υἱόν του, καὶ ἐκφράζῃ πρὸς τοὺς φίλους του φόβους μήπως ἀληθέψῃ ὁ λόγος του καὶ μήπως τοὺς κάμῃ ὁ Τώνης καμμία συφορὰ μ' ἐκείνη τὴ Μαργαρίτα.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ κόσμος εἶχε σιωπήσει. Μετὰ τὴν πρώτην ἀπότομον ἔκλαμψιν ἡ φλὸξ, ἐλλείψει νέας τροφῆς, κατῆλθε σιγοκαίουσα. Μόνη ἡ γλῶσσα τοῦ Πώπου Ἀράχτη δὲν ἴσχυε νὰ

τὴν ἀναρριπίση. Κάπου κάπου ἠρώτων ἂν τὰ ἔφτειασε ὁ Τοκαδέλος μὲ τὸ γυιό του. Ἡ ἀπάντησις ἦτο ὅτι πλησιάζουν, διότι — καθὼς φαίνεται, ἀφεντάδες, — ὁ Τώνης ἐλησμόνησε τὴν **κοπέλλα** *. . . Ἔπειτα εἶχαν καὶ ἄλλα νὰ σκεφθοῦν οἱ ἄνθρωποι. Μία κυρία πρῴην ἐμπόρου, νεόπλουτος, ἐκατάφερε τὸν ἄνδρα της καὶ τῆς ἀγόρασε ἕνα ἁμαξάκι, τὸ ὁποῖον διηύθυνε μόνη της. Αὐτὸ ἦτο τόρα τὸ ζήτημα τῆς ἡμέρας.*

Τῶν ἐραστῶν μας ἐν τούτοις τὰς καρδίας ἀνέφλεγεν ἔτι περισσότερον ὁ θερμὸς τῆς ἀνοίξεως ἥλιος. Ὁ χειμερινὸς λήθαργος τοῦ αἰσθήματος, ὁ αὐτάρκης καὶ ὀνειροπόλος, ἀντικαθίστατο βαθμηδὸν ὑπὸ ὁρμῆς δραστηριωτέρας . . . . . Οἱ πόθοι των ἦσαν θερμοὶ καὶ οἱ ἐναγκαλισμοί των ἐπίσης. Καὶ εἰς τὰς συνεντεύξεις, τὰς ὁποίας εἶχαν τόρα συχνάς, ἐπανελάμβαναν καὶ οἱ δύο ὡς ἐπῳδὸν μακρᾶς ἱστορίας ἔρωτος :

« Νὰ φύγουμε ! νὰ φύγουμε ! »

Ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ἐκείνης καθ' ἣν διὰ πρώτην φορὰν ἐρρίφθη ἡ φράσις, μυριάκις ἀντήχησεν ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ μικροῦ δώματος. Ἔστρεφαν καὶ ἐπανέστρεφαν τὴν ἰδέαν αὐτήν. Τὸ εἶπαν σοβαροί. μὲ συνεσπασμένας ὀφρῦς, μὲ ἤρεμον καὶ βαρεῖαν φωνήν, ὁμοίαν πρὸς ἐκείνην, μεθ' ἧς οἱ κακοποιοὶ καταστρώνουν τὰ ζοφερὰ των σχέδια. Τὸ εἶπαν εὔθυμοι καὶ γελῶντες, μὲ φωνὴν διακεκομμένην καὶ ποικιλότονον, ὡς βατταρίζουν τὰ παιδία τὰς τρυφερὰς λέξεις τὰς ὁποίας τοῖς ἐκτομίζουν αἱ μητέρες. Τὸ εἶπαν περιπαθεῖς καὶ στενάζοντες, μὲ φωνὴν πνιγομένην εἰς φιλήματα, ὡς ἐρασταὶ ἀνυπόμονοι, δι' αὐτοῦ μόνου βλέποντος τὴν μέλλουσαν εὐτυχίαν :

« Νὰ φύγουμε ! νὰ φύγουμε ! . . . »

Καλὰ λοιπόν, νὰ φύγουν ! . . Δὲν ὑπῆρχεν ἄλλη σωτηρία. Ὁ μοναδικὸς ὅρος τὸν ὁποῖον εἶχε τάξει ὁ Τώνης ἐπληρώθη : ***Εἶδαν καὶ ἀπόειδαν*** *οἱ ἄνθρωποι ! . . Κατέστρωσαν τὸ σχέδιον ὅλον. Καὶ ἦσαν ἕτοιμοι νὰ τὸ ἐκτελέσουν μίαν τῶν ἐαρινῶν ἐκείνων νυκτῶν, κατὰ τὰς ὁποίας τῆς σελήνης τὸ τελευταῖον τέταρτον εὑρίσκει τοὺς ἀνθρώπους τῶν συνοικιῶν εἰς τὰς κλίνας των, ἀποκαμόντας πλέον νὰ τὸ περιμένουν.*

Τὴν ἥσυχον αὐτὴν ὥραν ἤνοιξεν ἡ Μαργαρίτα τήν θύραν τῆς οἰκίας της, ἔσυρεν ὀπισθέν της ἐλαφρά, — ὅσον ἠμπόρεσε ἐλαφρά, — καὶ εὑρέθη εἰς τὴν ὁδὸν ὅπου ὁ Τώνης τὴν περιέμενεν. Δὲν ἐκράτει τίποτε εἰς τὰς χεῖράς της. Μετημφιεσμένη μᾶλλον ἢ ἐνδεδυμένη, ἐφόρει μαύρην ἐσθῆτα, χωρὶς κοσμήματα, καὶ στὸ κεφάλι ἕνα μανδύλι μαῦρο, κουκουλωμένη μήπως τυχὸν ἤθελε κανεὶς τὴν ἀναγνωρίση. Ματαία ὅμως προφύλαξις. Ἡ ὁδὸς ἦτο ἔρημος. Ἄνθρωποί τινες μόνον νυκτόβιοι ἠκούοντο ἄδοντες ἔξω εἰς τὴν αὐλὴν μιᾶς ταβέρνας, τῆς μόνης ἀνοικτῆς ἀκόμη ἐκεῖ. Ἡ ἡμισέληνος ἐπαγρύρου τὰς στέγας τῶν οἰκιῶν, στέλλουσα μέχρι τοῦ βάθους τῆς ὁδοῦ ἀμυδρὸν προστατευτικὸν σκιόφως. Ὀλίγον ἀπωτέρω, ἐπὶ τῆς λεωφόρου τοῦ Ἄμμον, μία ἅμαξα κλειστή, μὲ δύο ἵππους, ἐπερίμενε τοὺς φυγάδας, Ὁ ἁμαξηλάτης εὑρίσκετο εἰς τὴν θέσιν του. Ἅμα ἐκεῖνοι εἰσῆλθαν καὶ ἡ θυρὶς ἐκλείσθη μὲ ὑπόκωφον κρότον, σιγά, οἱ ἵπποι ἐξεκίνησαν. Ἡ ἅμαξα δὲν ἔκαμνε πολὺν θόρυβον, συρομένη ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου. Ἦτο ἐλαφρά, εὐκίνητος, καὶ ἐλήφθη φροντὶς νὰ περιζωσθοῦν οἱ τροχοί της μὲ καουτσούκ. Διηυθύνθησαν πρὸς τὴν παραλίαν ὀλοταχῶς. Ἐπὶ τῆς ἀκινήτου θαλάσσης ἡ σελήνη διέγραφεν αὔλακα φωτεινὸν ἀναπαλλόμενον, καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὑπερύθρου αὐτοῦ φωτὸς διεγράφοντο οἱ μελανοὶ ἱστοὶ τῶν πλοίων, τῶν ἀγκυροβολημένων καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ λιμένος. Τὸ θέαμα ἐποίκιλλεν ἐφόσον ἡ ἅμαξα ἔρρεχεν. Διῆλθε γρήγορα τὴν Πλατεῖαν καὶ διὰ πλαγίων παρόδων εἰσῆλθεν εἰς τὴν λεωφόρον τῶν Ὑψωμάτων. Ἀνθρώπους ὀλίγους ἀπήντησαν καθ' ὁδόν, καὶ ἁμάξας δύο-τρεῖς. Ἐπροχώρησαν, ὥστε νὰ φήσουν ὄπισθέν των καὶ τὴν τελευταίαν τῆς πόλεως οἰκίαν. Ἔτρεχαν ἤδη πρὸς τὴν ἐξοχήν. Τοὺς προσέβαλλε μακρόθεν ἡ μυροβόλος της ἀτμόσφαιρα, ἀνωθέν των ἀνεπετάσθη ἐλεύθερος ὁ οὐρανός της, ἀνεφάνησαν μετ' ὀλίγον τὰ πρῶτά της δένδρα, παρελάσαντα ὡς ἐν χορῷ, καὶ τοὺς ἐχαιρέτισαν ἀπὸ τῶν φύλλων οἱ τριγμοὶ τῶν γρύλλων της. . .

Ἡ Μαργαρίτα ἤκουεν ἀπὸ τοῦ βάθους τῆς ἁμάξης, σκυμμένη πρὸς τὸ στῆθος τοῦ νέου. Ἦτο ἀνήσυχος καὶ ἔμφοβος. Τὸ κίνημά της τῆς ἐπροξένει ἀνησυχίαν, τρόμον, ἀγωνίαν διὰ τὸ ἄγνωστον. Ἀλλ' εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ Τώνη ἂν ἔχῃ τίποτε, ἀπήντησε ὄχι ! ὄχι !

Αἴφνης ἠκούσθη τριγμός, ἐνταθεὶς μέχρι κρότου. Ὁ κλονισμὸς ἦτο βίαιος. Κάτι ἔσπασε. . . καὶ ἡ ἅμαξα ἐσταμάτησε ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ.

***

Ὁ Γιακουμάκης Στέφας, ἐξυπνήσας κατὰ τύχην μίαν στιγμήν, ἐνῷ προσεπάθει πάλιν νὰποκοιμηθῇ ἤνοιξεν ἔκπληκτος τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶπε πρὸς τὴν συμβίαν του :

« Μαργαρίτα ! Μαργαρίτα ! Καλέ, ἡ πόρτα μας ἤτανε ἀνοικτή; Μοῦ φάνηκε πῶς ἄκουσα τὸ σαλιαδοῦρο.

— Ἔ ! τί; ἡ πόρτα μας ;» εἶπεν ἀναφυσῶσα διὰ τῆς μύτης ἡ Γιακουμάκαινα, ἡ ὁποία εἶχε τὸν ὕπνον ἐλαφρὸν καὶ ἐξεσκότιζεν ἀμέσως. «Ποῖος εἶναι τέτοια ὥρα στὴν πόρτα μας ;»

Ὁ Γιακουμάκης ἐκτύπησε διὰ τῆς παλάμης τὸν τοῖχον, τὸν διαχωρίζοντα τὸ δωμάτιον τῆς ἐγγονῆς του καὶ ἐφώναξε :

« Μαργαρίτα! Μαργαρίτα!»

Ἐκτύπησε δυνατώτερα καὶ ἐφώναξε πάλιν :

« Μαργαρίτα ! Μαργαρίτα !»

Ἀντ' αὐτῆς ἀφυπνίσθη καὶ ἀπήντησεν ἀπὸ τοῦ ἄλλου δωματίου ἡ σιόρα Νένε :

— « Τί εἶνε, γυιέ μου, τί εἶνε ;

— Δὲν εἶνε 'δῶ ! δὲν εἶνε 'δῶ, μᾶς ἔφυγε!» ἐψιθύρισεν ὁ Γιακουμάκις. Καὶ ἐγερθεὶς ἐν βίᾳ ἔχωσε τοὺς πόδας του ἐντὸς τῶν ἐμβράδων καὶ ὥρμησεν ἔξω τοῦ κοιτῶνος μὲ τὰ νυκτικὰ του. Τὴν ἐφώναξε καὶ τὴν ἐζήτησε παντοῦ, εἰς τὸ δωμάτιόν της, εἰς τὸ μαγειρεῖον, εἰς τὴν ταράτσαν. Πούπετα ! Κατῆλθε τὴν κλίματα. Ἡ ἐξώθυρα ἦτο κλειστή, ἀλλ' ὁ σύρτης ἀπὸ μέσα βγαλμένος. Ἔφυγε ! Ἔφυγε ! Ἤνοιξε τὴν θύραν. . . τῷ ἦλθε πρὸς στιγμὴν νὰ τρέξῃ κατόπι της, ὅπως ἦτο γυμνός. Εἶς τὸν δρόμον ψυχή. Ἠκροάσθη καὶ τῷ ἐφάνη ὅτι ἤκουσε κρότον ἁμάξης, ἀλλὰ μακράν. πολὺ πολὺ μακράν. Δὲν ἦτο βέβαια ἡ ἅμαξα τῶν φυγάγων. Ἕνας σκύλος ἐγαύγιζεν εἰς τὸν Ἄμμον. Ἦχος ἄλλος κανείς. . . Ἐστάθη οὕτω μίαν στιγμὴν καὶ ἀνῆλθε πάλιν τὴν κλίμακα. Αἱ γραῖαι εἶχαν σηκωθῇ· καὶ αἱ δύο ἐστέκοντο ἐκεμὲ περιαλγῆ ὄψιν, ὑπὸ τὸ ἀσθενὲς φῶς, τὸ ὁποῖον ἤναψαν εἰς τὸ τετράραμφον κανδηλιέρι.

« Ἔφυγε ! . . . Ἔφυγε ! . . . Ἔφυγε ! . . » εἶπεν ὁ Γιακουμάκης, τονίζων ἑκάστοτε διαφόρως τὴν λέξιν, καὶ ἐξακοντίζων βλέμμα κεραυνοῦ κατὰ τῆς συζύγου του.

Ἐκείνη ἐτόλμησε νὰ στενάξῃ.

« Ναί ! . . . βλέπε τα τόρα τοῦ λόγου σου, ποῦ τσ' ἔπερνες μέρος ! » ἐβρυχήθη ὁ γέρων.

« Ὦ συφορά μου, τσῆ κακομοίρας ! » ἀπήντησε μὲ κλαυθμηρὰν φωνὴν ἡ Γιακουμάκαινα.

« Καὶ ποτὲ ἐγὼ ἤξερα τίποτοι ; . . . Ὦ κακὸ ποῦ μᾶς εὕρηκ ἀπὸ τὸ Θέο, γιὰ τὴν κακίαν καὶ τὸ **πινιὸ** *τὸ δικό σου, καὶ τόρα θέλεις νὰν τὰ ρίξῃς σὲ μένανε ; Ὀϊμέ !*

Ἔλα, ἔλα ! ἄς τα τόρα τὰ λόγια, γρῆα. Μὲ τὰ λόγια δὲ σώζεται ἡ τιμὴ τῶν σπιτιῶνε. Σιωπὴ κι' ὅλας μὴ μᾶς ἀκούσῃ ἡ γειτονειά, καὶ ἐγὼ ξέρω τί θὰ κάμω. Ξέρω, ξέρω, ἔγνοια σου. »

Δὲν τοῦ ἔμενε καμμία ἀμφιβολία, ὅτι ὁ Τώνης ἦτο ὁ δράστης τῆς ἐκουσίας ἀπαγωγῆς. Πολλοὶ τοῦ τὸ εἶπαν, τὰς ἡμέρας τῆς ἰσχυρᾶς του ἐπιμονῆς, τοῦ «πινιοῦ» του, ὅτι θὰ τοῦ τὴν κλέψῃ ὀγυιὸς τοῦ Τοκαδέλου. Νά, ἀπόψε ἔγεινε. Ἡ Μαργαρίτα ἔφυγε, ἔφυγε . . . Ὦ ἀτιμία καὶ συμφορὰ ! Νἀνοίξῃ τὴν πόρτα τση μία κοπέλα καὶ νὰ φύγῃ ! Νὰ ξεπορτίσῃ ! Νὰ πάῃ μὲ τὸν ἀγαπημένο τση ! Νὰ μείνῃ μὲ δαύτονε χωρὶς νὰ στεφανοθῇ! Παναγία βοήθα! Καὶ τὶ ἄλλη μεγαλήτερη ἀτιμία γιὰ ἕνα σπίτι ; Σιωπὴ τόρα, σιωπὴ καὶ γλήγορα νὰ τρέξῃ, νὰ προφθάσῃ νὰ τὴν πάρῃ πρὶν ἀνανοηθῇ ὁ κόσμος καὶ χάσουν οἱ Στεφαῖοι γιὰ πάντα τὴν τιμὴ τους !..

Ἡ ἰδέα αὕτη τὸν ἐνεψύχονε καὶ τὸν ἐθέρμαινεν. Εἰς διάστημα ὀλίγων λεπτῶν ἐνεδύθη, ἐρριψεν ἐπὶ τῶν ὤμων του τὸ μακρὸν πολύπτυχον ἐπανωφόρι, ἐφόρεσε τὸ μπερετόνι του καὶ ἐξῆλθεν. Αἱ δύο γυναῖκες ἔμειναν μόναι εἰς τὴν ἀπόγνωσιν. Ὅταν ἤκουσεν ἡ Γιακουμάκαινα τὸν κρότον τῆς θύρας, κλειομένης ὄπισθεν τοῦ Γιακουμάκη, ἐγονάτισε πρὸ τῶν εἰκονισμάτων της καὶ ἤρχισε ἀτελεύτητον προσευχὴν. Ὀρθία ὄπισθὲν της ἡ Νένε καὶ ὄχι πολὺ ὑψηλοτέρα τῆς γονατισμένης, μὲ τὸν λευκὸν της κεφαλόδεσμον, ἤκουε καὶ ἐσταυροκοπεῖτο, ἀτενίζουσα δι' ὀφθαλμῶν ὑαλίνων τὴν ἐπάργυρον εἰκόνα τῆς Παναγίας, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀντενακλᾶτο τὸ μικρὸν ἤρεμον φῶς τῆς κανδήλας. Ἔξω ἡ φύσις ἠρέμει ἐπίσης καὶ ἡ ἡμισέληνος ἀνεχομένη πορείαν ἀνέφελον, διέχυνε λάμψιν ὠχρὰν. Ἀλλ' ἦτο ἡ σκηνὴ ὁμοία ὡς ἐὰν τὰ στοιχεῖα ἐμαίνοντο καὶ ἡ βροχὴ ἐπλατάγει καὶ ἐβρόντα ὁ κεραυνός.

. . . Τὸ ἀπὸ τῆς οἰκίας του μέχρι τῆς οἰκίας τοῦ Τοκαδέλου διάσημα, ὁ Γιακουμάκης διέτρεξεν εἰς ὀλίγα λεπτά. Ἐπειπάτει ὅπως ἐσυλλογίζετο ταχέως χωρὶς νὰ προσέχῃ εἰς τίποτε ἄλλο ξένον τῆς ἰδέας του καὶ τοῦ δρόμου του. Εἰς τὴν μικρὰν πλατεῖαν, πρὸ τοῦ ἀρχοντικοῦ, συνήντησε τὸν κόντε Ρικάρδον, ἐπιστρέφοντα ἀργὰ κατὰ τὸ σύνηθες ἐκ τῆς Λέσχης ὅπου ἔπαιζε κοντίνα ἢ ντισκουέρτο. Ἀπόψε μετὰ τὸ παιγνίδι, — εἶχε χάσει μάλιστα, — ἔκαμεν ἕνα ρομαντικὸν περίπατον μέχρι τῆς ἄκρας τοῦ λιμένος, διὰ νὰ θαυμάσῃ τὸ ὡραῖον θέαμα, καὶ ἐπέστρεφε μόνος, νυκτερινὸς πλέον ἀλλὰ βραδυπορῶν, ρεμβός, ἐνθυμούμενος τὰς εὐτυχεῖς πανυχίδας τῆς νεότητος καὶ μὴ αἰσθανόμενος ὄρεξιν πρὸς ὕπνον διόλου. Ἦτο ἡ ἐπίδρασις τῆς ἀνοίξεως ἐπὶ στήθους, τὸ ὁποῖον εἶχε παρακμάσει. Ὅταν εἶδεν ἐρχόμενον κατ' ἐπάνω του τὸ μακρὺ καὶ ὕποπτον ἐπανωφόρι, τὰ ἐχρειάσθη, καὶ μηχανικῶς ἔφερε τὴν χεῖρα πρὸς τὸ πλευρόν, ὅπου τὴν νύκτα ἐκοιμᾶτο πάντοτε ἓν ρεβόλβερ. Ἀλλ' ἄμ' ἀνεγνώρισε τὸν γέρω Στέφαν, τὸν φόβον του διεδέχθη ἔκπληξις πολὺ μεγαλητέρα.

Μπᾶ ! μπᾶ ! σιὸρ Γιακουμάκη ! Καὶ πῶς γιαμὰ τέτοιαν ὥρα ἐδῶθες ; «

Καὶ αἰφνιδίως ἀνησύχησε . . . . Μὴν αὐτοκτόνησε ἡ Μαργαρίτα του καὶ ἤρχετο, εἰς τὴν πρώτην του παραφορὰν, νὰ τὸν φορτωθῇ διὰ τὸν θάνατόν της ; Ἀλλ' ὁ Γιακουμάκης, σταθεὶς ἐμπρός του τὸν ἐξήγαγε τῆς πλάνης εὐθύς, ἀποτόμως, μὲ λίγα λόγια καὶ δεμένα : *(Ἀκολουθεῖ).*

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

Τὸ Μπαστοῦνι

Τὸ μπαστοῦνί μου ἔσπασε! Ἕνσ μικρὸ λεπτὸ μπαστουνάκι μὲ ἐλαφροὺς ρόζους καὶ ἕνα ἁπλὸ νικέλινο δακτυλίδι στὸ λαιμό.

Τὸ μπαστοῦνί μου ἔσπασε! Καϋμένο μπαστοῦνι ! Δὲν ἐγνώρισα καλύτερο φίλο ἀπὸ αὐτό, ποῦ ἀχώριστος παντοῦ νὰ μὲ συνοδεύῃ καὶ ἀγογγύστως νὰ δέχεται τὸ βάρος μου. Φίλος ποῦ ἤξευρεν ὅλα τὰ μυστικά μου, ποῦ πέρασε μαζί μου τόσον καιρὸ τὶς χαρὲς καὶ τὶς πίκρες τῆς ζωῆς . . . Μὰ φίλος ἐχέμυθος ποῦ ποτὲ δὲν ἔλεγε τίποτε ἀπ' ὅ,τι ἔβλεπε καὶ ἄκουε. Φίλος ποῦ ὑπέφερε ὅλα χωρὶς παράπονο. Πόσες φορὲς δὲν ἐχτύπησα μὲ αὐτὸ τὸ χῶμα μὲ θυμὸ καὶ πόσες φορὲς δὲν στηρίχθηκα ἐπάνω του ἀπὸ ἡδονή. . . . ὅλαι μου αἱ διαθέσεις μετεβιβάζοντο εἰς αὐτό. τὸ καϋμένο του τὸ σῶμα ἐγνώρισεν ὅλη τὴν κλίμακα τῶν ἀνθρωπίνων ἀλλαγῶν ἀπὸ τὴν ἀγωνία ἕως τὴν ἡδονή· χωρὶς νὰ πῇ τίποτε. Μόνον προχθές, ὅταν ἔσπασε, ἔκαμε ἕνα κράκ σὰν μιὰ νότα παραπόνου καὶ ἐγκαρτερήσεως μαζί. Ἦτο ἡ πρώτη καὶ τελευταία φορὰ ποῦ ὡμίλησε.

***

Καὶ τόρα τῶχω μπροστά μου λιγνό, σπασμένο, ἐρείπιο τοῦ παρελθόντος. Πῶς ἤθελα νὰ τὸ κρατήσω, νὰ τὸ φυλάξω ὡς ἐνθύμιον καὶ ὅταν ἔλθῃ ὁ χειμῶνας νὰ τὸ παίρνω σιμά μου γιὰ νὰ θυμοῦμαι τὰ παλιά. Κι' ἀφοῦ τὸ βάλλω τόσο κοντὰ στ' αὐτί μου ὥστε κανεὶς ἄλλος νὰ μὴ μπορῇ ν'ἀκούσῃ νὰ τ' ἀφήσω νὰ μοῦ σιγοψάλλῃ ὅλες τὶς ὡραῖες στιγμὲς ποῦ πέρασα. Νὰ μοῦ θυμίσῃ τὴν παραλία ποῦ ἡ θάλασσα ψάλλει τὸ αἰώνιο της τραγοῦδι, τὸν ἄμμο ποῦ ἐχάραξα μὲ τὴν ἄκρη τοῦ μπαστουνιοῦ μου ἄσκοπους κύκλους, νὰ μοῦ θυμίσῃ τὴν πρασινάδα, τὰ λουλούδια, τοὺς περιπάτους μὲ τὸ φεγγάρι. Καὶ νὰ μοῦ θυμίσῃ ἕνα γλυκὸ βράδυ, μιὰ μεθυστικὴ μυρουδιὰ ἀπὸ γιασεμιὰ ὅταν μεταξὺ τῆς λαβῆς του καὶ τοῦ χεριοῦ μου ἐκράτησε ἕνα μυρωμένο πρᾶγμα — θαρρῶ πῶς μυρίζει ἀκόμη ἡ λαβή του—καὶ νὰ μοῦ πῇ ἕνα σωρὸ ἄλλα πράγματα ποῦ μόνον ἐγὼ καὶ αὐτὸ τὰ ξέρουμε καὶ μὲ ὅλο τὸ χειμῶνα θὰ μοῦ προξενήσουν ἡδονικὴ ἀνατριχίλα μὲ τὰς ἀναμνήσεις πεθαμένης ἀγάπης.

***

Τὸ μπαστοῦνί μου ἔσπασε. Ἕνα μικρὸ λεπτὸ μπαστουνάκι μὲ μικροὺς ρόζους καὶ ἕνα νικέλινο δακτυλίδι γιὰ λαιμὸ. Ἔσπασε ὅπως σπάνουν ὅλα ἀπὸ τὸ βάρος καὶ τὸν χρόνο, ὅσα δὲν ξεύρουν νὰ λυγίζουν, διότι τὸ μπαστουνάκι μου δὲν λύγιζε κ' ἐπροτίμησε νὰ σπάσῃ παρὰ νὰ λυγίσῃ.

Πῶς μοιάζει ἡ ζωή του σὰν μιὰ ἄλλη ὕπαρξι ποῦ θὰ σπάσῃ κι' αὐτὴ μιὰ μέρα ἀπὸ τὸ βάρος καὶ τὸ χρόνο, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἤξευρε κι' ἐκείνη νὰ λυγίζῃ . . . .

Ράμλιος

ΣΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΜΟΥ ΤΟΝ ΤΑΦΟ

Τὰ νιᾶτα μου τὰ πιὸ γλυκὰ στὸ μνῆμα ποῦ κυττᾶτε
περᾶσαν μαραμένα.
Κλᾶψτε τὴν ἄτυχη ποῦ ἐδῶ στὸ χῶμ' αὐτὸ κοιμᾶται,
μὰ κλάψετε κ' ἐμένα !

Λ. Ἐρημίτης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΟΝΤΑΚΗΣ

Τὴν παρελθοῦσαν δευτέραν ἐτελεύτησε καὶ τὴν ἑπομένην ἐκηδεύθη μεγαλοπρεπῶς, λαμπρὸς οἰκογενειάρχης, ὁ ***Κωνσταντῖνος Ροντάκης,*** πατὴρ τοῦ ἀγαπητοῦ ἡμῶν φίλου καὶ διακεκριμένου λογογράφου κ. Γ. Ροντάκη.

Ὁ μακαρίτης ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὑπῆρξεν ἄριστος οἰκογενειάρχης καὶ καλὸς πατήρ, εἰργάσθη καὶ μετ' αὐταπαρνησίας καὶ ζήλου πρὸς καλητέρευσιν τῆς καταστάσεως τῆς ἐνορίας Γαλατᾶ, τῆς ὁποίας πολλάκις διατελέσας μέλος, εὐηργέτησεν αὐτὴν καὶ ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς. Εἰς περιστάσεις ἀντιξόους ὁ ἀείμνηστος ἐπροθυμοποιεῖτο πάντοτε νὰ τείνῃ χεῖρα βοηθείας καὶ ἀνακουφίσεως. Διὰ τοῦτο ἐξετιμᾶτο ὑπὸ πάντων, διὰ τοῦτο τὸ ὄνομά του κατέστη σεβαστόν.

Ἡ γῆ ποῦ τὸν καλύπτει ἂς εἶναι ἐλαφρά.

Ὁ «Ἐπίκαιρος» συλλυπεῖται ἀπὸ καρδίας τὴν σεβαστὴν οἰκογένειαν τοῦ μακαρίτου καὶ τὸν ἀγαπητὸν φίλον κ. Γεώργιον Ροντάκην, τοῦ ὁποίου ἡ καρδία πληγεῖσα σκληρῶς διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἀειμνήστου

Νότη Ροντάκη καὶ μὴ ἐπουλωθεῖσα ἔτι, δοκιμάζεται νῦν διὰ τῆς ἀπωλείας χρηστοῦ καὶ προσφιλοῦς πατρός.

ΟΛΙΓΟΣΤΙΧΑ

Πολλοὶ τῶν ἀγαπητῶν μας ἀναγνωστῶν μὴ προσέξαντες εἰς τὴν δήλωσίν μας περὶ ἀλλαγῆς τοῦ τίτλου τοῦ «Ἐπικαίρου», ἐνόμισαν ὅτι ἐπρόκειτο νὰ μετατραπῇ εἰς «Χρονικὰ» ἀπὸ τοῦ παρόντος φύλλου, ἐνῷ ἡ δήλωσις λέγει καθαρὰ ***λίαν προσεχῶς.*** *Αἰτία ποῦ δὲν βιαζόμεθα διὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ τίτλου εἶναι τὸ μυθιστορημά μας,* ***ἡ Μαργαρίτα Στέφα,*** *τὸ ὁποῖον ὅσον οὔπω τελειώνει. Εἰς τὸν πρῶτον ἀριθμὸν τῶν «Χρονικῶν, τὰ ὁποῖα, καθὼς προείπομεν, θὰ εἶναι ἐκλεκτικώτερα, θὰ ἀρχίσωμεν δημοσιεύοντες ἓν ἀριστούργημα τοῦ μεγάλου Γάλλου συγγραφέως Ὀνωρὲ δὲ Μπαλζάκ, κατὰ καλλιτεχνικὴν μετάφρασιν τοῦ νεαροῦ μέν, ἀλλ' εὐέλπιδος λογίου κ. Πέτρου Νεβάδα.*

— Τὸ λυπηρὸν ἐπεισόδιον τῶν δύο ἁγιωτάτων ἀδελφῶν καὶ τῆς Ἀρμενίας κόρης, τὸ συμβὰν ἐν μέσῃ Μεγάλῃ Ὀδῷ συνεκίνησεν ὁλόκληρον τὴν ἀρμενικὴν κοινωνίαν τῆς πόλεώς μας, ὡς καὶ τὴν ἡμετέραν. Λέγεται ὅτι αἱ δύο αὐταὶ ἀδελφαί, σύρουσαι μεθ' ἑαυτῶν μικρὰν Ἀρμενίαν κόρην, πεισθεῖσαν νὰ δεχθῇ τὸ φῶς τῆς καθολικῆς θρησκείας, ἠμποδίσθησαν αἴφνης ὑπὸ ὁμάδος Ἀρμενίων, οἵτινες κατώρθωσαν μετὰ κόπου νὰ λυτρώσωσι τῶν ὀνύχων των τὴν πτωχὴν καὶ παραπλανηθεῖσαν κορασίδα. Ἀγνοοῦμεν πῶς θὰ δικαιολογήσωσι τὴν πρᾶξιν των ταύτην, τὴν δυναμένην νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀπαγωγή, αἱ ἁγιώταται ἀδελφαί, αἱ ἀποστελλόμεναι ἐνταῦθα ὑπὸ τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Λύσεως, πρὸς φωτισμὸν καὶ ἐξημέρωσιν τῆς ***βαρβάρου ἡμῶν κοινωνίας.*** *Ἡ δικαιολογία ἴσως εὑρεθῇ. Καλὸν ὅμως θὰ εἶνε ἀντὶ τῆς δικαιολογίας, τὴν ὁποίαν κρίνομεν περιττήν, οἱ διευθύνοντες τὰ τάγματα, τῶν ὁποίων μέλη τυγχάνουσι καὶ αἱ δύο ἀνωτέρω ἀδελφαί, καὶ τὰ ὁποῖα ὑπενθυμίζουσιν εἰς ἡμᾶς μαύρους μεσαιωνικοὺς χρόνους, νὰ ἐννοήσωσι ἅπαξ διὰ παντὸς ὅτι τώρα ὁπότε ἕκαστον ἔθνος ἀφέθη ἐλεύθερον νὰ ἐξωτερικεύῃ τὴν συνείδησίν του, δὲν ὑπάρχει πλέον ἐνταῦθα ἔδαφος πρόσφορον δι' αὐτὰ καὶ ἄριστον θὰ ἦτο, ἐὰν ἀπήρχοντο εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀφρικῆς, ἔνθα ἠμποροῦν κάλλιστα νὰ ἐκπληρώσουν τοὺς σκοποὺς των. Διότι ὁ κόσμος ἐδῶ δὲν ἐννοεῖ τὸ ὑπερύψηλον αὐτῶν φῶς, τὸ ἐκπολιτίζον, τὸ ὁδηγοῦν εἰς τὴν παράδεισον τῆς εὐτυχίας καὶ ἐκλαμβάνει τοὺς ἀδελδοὺς καὶ ἀδελφὰς τῶν διαφόρων ἀποστολικῶν τούτων ταγμάτων ὡς πειναλέους λύκους, κινοῦντας τὸν ἀποτροπιασμὸν καὶ τὴν ἀηδίαν.*

— Λέγεται ὅτι τὸ μποϊκοτὰζ ἐναντίον τῶν Ἑλληνικῶν ἀτμοπλοίων ἔπαυσε. Τοῦτο εἶνε εὐχάριστον, διότι τὰ ἑλληνικὰ ἀτμόπλοια εἶνε σχεδὸν τὰ μόνα, τὰ ἐξυπηρετοῦντα τοὺς τουρκικοὺς λιμένας. Ἀλλὰ εἴμεθα τῆς γνώμης ὅτι πρέπει νὰ παύσῃ καὶ ἕνα ἄλλο μποϊκοτὰζ, τὸ ὁποῖον διεξάγεται κρυφίως, ἐναντίον ὄχι μόνον τῶν καταστημάτων τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων, ἀλλὰ καὶ τῶν Ὀθωμανῶν Ἑλλήνων. Διότι τοῦτο ἀκριβῶς συντελεῖ εἰς τὸ ἐναντίον ἐκείνου, τὸ ὁποῖον σήμερον ἐπιδιώκουν οἱ τὴν χώραν διευθύνοντες, τὴν ἀδελφοποίησιν καὶ συνένωσιν τῶν ἐθνοτήτων Τὰ ζιζάνια λοιπὸν αὐτά, τὰ οὐδόλως οἰκοδομητικὰ πρέπει νὰ λείψουν μιὰ γιὰ πάντα.

— Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ μόνον ἡ κατάπαυσις τοῦ ἐμπορικοῦ πολέμου, ὁ ὁποῖος ἐχαρακτηρίσθη ὑπό τινος τῶν ὑπουργῶν ὡς μέσον τιθέμενον ἐν ἐνεργείᾳ ὑπὸ τοῦ ἀσθενεστέρου ἐναντίον τοῦ ἰσχυροτέρου, πρὸς ἀδελφοποίησιν τῶν διαφόρων φυλῶν, πρέπει νὰ παύσῃ καὶ ὁ ἀμείλικτος διωγμὸς ἐναντίον τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου, ὁ ὁποῖος διωγμός, κατὰ τὸν ἐπιδοθέντα εἰς τὴν Ὑψηλὴν Πύλην μαζβατᾶν τῶν δύο Σωμάτων τῶν Πατριαρχείων, διενεργεῖται ὑπ' αὐτῶν τῶν ἀρχῶν, τῶν ὁποίων οἱ ὑπάλληλοι,πάλιν κατὰ τὸν μεζβατᾶν, φέρονται ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων διὰ τοῦ βαναυσοτέρου τρόπου Ἀλλὰ διὰ τῆς πολιτείας αὐτῆς τῶν ὑπὸ τῶν δύο Σωμάτων καταγγελλομένων ἀρχῶν, τί ἐπιδιώκεται ; Δύναται ἐπὶ μακρὸν νὰ μένῃ μυστήριον ; Δὲν δίδεται ἡ ὑποψία ἀπεριφράστως ὅτι οἱ διώκοντες ἔχουν τὸν εὐσεβῆ πόθον νὰ συντρίψουν τὴν ἑλληνικὴν ὑπερηφάνειαν, νὰ ἐμπνεύσουν τὸν τρόμον καὶ οὕτω νὰ καταστήσουν πειθήνιον εἰς τὰς θελήσεις των τὸν Ἑλληνισμόν ; Ἀλλὰ αὐτὸς ἄρά γε εἶναι ὁ καταλληλότερος τρόπος ; Δὲν τὸ πιστεύομεν.

— Μετ' εὐχαριστήσεως ἐμάθομεν ὅτι ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν φίλος κ. Πλούταρχος Κ. Μποσίνης ἵδρυσεν ἐμπορικὸν κατάστημα εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς Χιακῶν καὶ λοιπῶν ἀποικιακῶν προϊόντων, ὑπὸ τὴν ἐμπορικὴν ἐπωνυμίαν Μποσίνη — Ξενιᾶ.

— Ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Ἰ. Φιλάνδρου σχολάρχου ἐν Καλλιπόλει τὸ πρῶτον τεῦχος Γενικῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, συντεταγμένης μὲ τρόπον πολὺ μεθοδικὸν καὶ ἐχούσης ὅλα τὰ στοιχεῖα ὅπως γίνῃ δεκτὴ εἰς ὅλας τὰς δημοτικὰς σχολάς μας. Ἐν αὐτῇ βλέπει τις τὸ πνεῦμα κάποιου νεωτερισμοῦ, ὅστις σὲ κάμνει νὰ ληρομονήσῃς πρὸς στιγμὴν τὰ ἐλεεινὰ ἐκεῖνα καὶ ξηρὰ ἱστορήματα, τὰ κατ' εὐφημισμὸν λεγόμενα ἱστορίαι τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ διὰ τῶν ὁποῖων διδάσκεται ἡ ἱστορία τῶν ἡμετέρων προγόνων εἰς τὰ τέκνα μας. Ἐκεῖνο ὅμως, τὸ ὁποῖον ἐν τῇ Γενικῇ Ἑλληνικῇ Ἱστορία τοῦ κ. Φιλάνδρου, προξενεῖ πραγματικὴν ἐντύπωσιν, εἶνε εἷς μικρὸς πρόλογος, διὰ τοῦ ὁποίου στερεοῦται τὸ ἐθνικὸν καὶ θρησκευτικὸν αἴσθημα εἰς τὸν μαθητήν. Ἡ γλῶσσά του εἶνε ἁπλῆ καὶ ἀπέρριπτος, καταληπτὴ δὲ καὶ εἰς τὸν μόλις γινώσκοντα νὰ ἀναγινώσκῃ. Διὰ τοῦτο καὶ διὰ τὴν ἁπλότητά του ἐν τῇ διηγήσει, τὸ βιβλίον αὐτὸ τοῦ κ. Φιλάνδρου, δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὄχι, μόνον εἰς τὰς οχολάς μας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν λαόν, ὅστις εἰς μικρὸν διάστημα χρόνου δύναται ἀναγινώσκων αὐτὸ νὰ λάβῃ μίαν γενικὴν ἰδέαν τῆς ἱστορίας τῶν πατέρων του.

Αὔριον Κυριακὴν τελοῦνται οἱ γάμοι τοῦ ἀγαπητοῦ ἡμῶν φίλου κ. Ἰωάννου Δ. Ξένου, καθηγητοῦ τῆς γαλλικῆς, μετὰ τῆς ὑπὸ πολλῶν χαρίτων πεπροικισμένης δεσποινίδος Μαλβίνας Δ. Ἀαζίδου.

Εἰς τοὺς μελλονύμφους εὐχόμεθα ἐκ καρδίας εὐοιώνους τοὺς γάμους καὶ τὸ μέλλον ἀνέφελον καὶ ἀνθόσπαρτον.

Κ. Ι. Φ.

ΑΣΤΕΙΑ

Ἐπὶ τοῦ καταστρώματος.

Ταξειδιώτης ἐρωτᾷ τὸν πλοίαρχον—Κ. πλοίαρχε, πόσων ἐτῶν εἶναι τὸ βαπόρι σας;

— Π. Δέκα πέντε ἕως δέκα ἕξ.

— Μπαμπᾶ, λέγει ὁ μικρὸς Τωτὸς πρὸς τὸν ταξειδιώτην, φαντασθῆτε, ὅταν γίνῃ εἰκοσιπέντε, πόσο δρόμο θἄχῃ . . .

Ὁ Μίμης παίζει βιολὶ εἰς τὸ δωμάτιόν του.

Ὁ θεῖός του κ. Ἀγαθόπουλος ἐλθὼν εἰς ἐπίσκεψίν του στέκεται ἀπ' ἔξω καὶ ἀκροάζεται.

Ὁ Μίμης τὸν παρατηρεῖ καὶ τὸν ἐρωτᾶ.

— Πῶς πάγω θεῖε βλέπεις προόδους;

— Α. Κάμνεις ἀκόμη παραφωνίες.

— Μ. Παραφωνιές ; ὄχι δά !

— Α. Σὲ βεβαιῶ. Ἔλα ἔξω νἀκούσῃς.

Ἀτυχία.—Τί διάβολο νὰ μὲ ἀναποδογυρίσῃ ἕνα βωδάμαξο σ' ἕνα δρόμο ποῦ περνοῦν τόσα αὐτοκίνητα . . .

Ἡ μητέρα.—Δὲν ντρέπεσαι νὰ παίζῃς πιάνο μὲ τέτοια μαῦρα χέρια.

Ἡ κόρη·—Ἔννοια σου μητέρα παίζω μόνο ἀπάνω στὰ μαῦρα κόκκαλα . . .

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Σὺ ποῦ βαστᾶς τοῦ κόσμου
τὰ χαλινάρια
ποῦ 'καῖς μικροὺς μεγάλους
καὶ παλλικάρια
Σὺ ποῦναι τὸ σπαθί σου
ἀπὸ μαγνητη
καὶ πέρνεις τοὺς ἀνθρώπους
ἀπὸ τὴν μύτη
Σὺ πῶχεις τόση δύναμη
στὰ φτερά σου
σένα τὸ λέγω Ἔρωτα,
λιγάκι στάσου,
Μὴ προχωρήσῃς πλέον
μὴ κάμῃς βῆμα,
τὸν κόσμον ἔχεις σδύσει
δὲν εἶνε κρῖμα ;
Σκέψου κομμάτι σκέψου
τί ἔχεις πράξει
ὅλα τὰ κάμνεις ἄνομα
καὶ χωρὶς τάξι,
Κοντὰ σὲ τόσους ἄλλους
πῆρες κ' ἐμένα,
μἔχεις τὰ στήθη μαῦρα
καὶ ματωμένα,
καὶ τὴν καρδιὰ μοῦ ἔχεις
βαθειὰ πληγώσει
δὲν τῶλπιζα νὰ ἔχῃς
δύναμι τόση.
Σεβάσου αὐτὰ τὰ νειάτα
ἄφες νὰ ζήσω
μὴ θέλῃς νὰ μὲ κάμῃς
ν' αὐτοκτονήσω.
Παῦσε σοῦ λέγω Ἔρως
τὴν δύναμίν σου
τὴν νειότη μου μὴ φθείρῃς
λίγο σπλαχνίσου
Τὸ ξεύρω σ' ἀγαπᾶνε
δὲν εἶνε ψέμμα
χολὴ βάφει τὰ στήθη
τὰ χείλη αἷμα.

Ρύσιον — *Εὐάγγελος Ζαμπέλης.*

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κον ***Π. Μυτιλήνη.*** *— Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰ συγχαριτήρια. Πιστεύομεν ὅτι τὰ «Χρονικὰ» θὰ σᾶς εὐχαριστήσουν περισσότερον Διεύθυνσις κ. Χαρικλῆ : Κον* ***Χρῆστον Δεληγκιαβούρην. Κίον.*** *Διὰ τὰ ζητούμενα βιβλία δυστυχῶς δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ σᾶς φανῶμεν χρήσιμοι. Καὶ ἡμεῖς οἱ ἴδιοι δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τὰ εὕρωμεν. Ὅταν ὅμως θέλετε δύνασθε νὰ ἀποταθῆτε εἰς τὸν Χαρικλῆ, ὁ ὁποῖος ἔχει στενὰς σχέσεις μὲ τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἀναφέρετε εἰς τὴν ἐπιστολήν σας. Ὁ «Ἐπίκαιρος» θὰ σᾶς στέλλετε τακτικῶς.*

Κον ***Ἀστέριον, Ἁλμυρόν.*** *— Ἕνεκα τῶν γνωστῶν λόγων — τῆς δυσκολίας — δὲν ἐδημοσιεύθησαν μέχρι τοῦδε. Γνωρίζετε πόσον δυστροποῦν οἱ φίλοι σας. Καὶ ὅμως ἁπλοποιοῦντες τὰς ἐπιγραφὰς θὰ τὰ δημοσιεύσωμεν, ἀρκεῖ νὰ μᾶς δώσητε πρὸς τοῦτο τὴν ἄδειαν. Δὲν πρόκειται τὸ κείμενον νὰ χάσῃ τίποτε· Ἀλλὰ διατί δὲν μᾶς ἐγράψατε τόσον καιρόν ; Διατί δὲν ἐφροντίσατε νὰ κάμετε κἄτι καὶ ἐκεῖ διὰ τὸν «Ἐπίκαιρον»; Μήπως δὲν ὑπάρχει κατάλληλον ἔδαφος ; Περιμένομεν ἐπιστολήν σας.*

Κον ***Καστρινὸν Μιτυλήνην.*** *— Ἐπιστολήν σας ἐλάβομεν. Παραγγελθέντα ἐξετελέσθησαν. Διατί ὅμως δὲν μᾶς ἐστείλατε εὐχάριστον εἴδησιν ; Μήπως δὲν ἐνεργεῖται ; Σᾶς παρακαλοῦμεν συνεννοηθεῖτε μετὰ τοῦ κ. Τσούμπρη περὶ ἀποστολῆς καὶ νέων φύλλων. Ἐπιθυμοῦμεν ὅμως αἱ μετ' αὐτοῦ δοσοληψίαι μας νὰ εἶναι τακτικαί.*

Κον ***Κ. Β. Πρίγκηπον.*** *— Ἐλάβομεν τὴν ἀρχὴν τοῦ μυθιστορήματος καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν. Εἰς τὸ ἀναμεταξὺ ὅμως αὐτό, ἂν εὕρετε καιρόν, δὲν μᾶς ἑτοιμάζετε καὶ καμμίαν μετάφρασιν μικροῦ διηγήματος ἀγγλικοῦ ; Θὰ μᾶς ὑποχρεώσετε.*

Κον ***Σάμ. Κάϊρον.*** *— Ἐλάβομεν τὴν ἐπιστολήν σας* ***μὲ τὸ ἐσωκλείστως ποίημα, τὸ εἰς μνήμην τοῦ μεγάλου διδασκάλου ποιηθὲν καὶ τὸ ὁποῖον ἐδημοσιεύθη εἰς τὸν Βόσπορον*** *Ἐπιθυμεῖτε νὰ δημοσιευθῇ καὶ ἐν Κων)πόλει, ἵνα ἀναγνωσθῇ ἀπὸ ὅλους τοὺς γνωρίσαντας τὴν μεγάλην ἐκλιποῦσαν μορφὴν (τοῦ μακαρίτου Μοστράτου δηλαδή.) Καλὰ ὅλα αὐτὰ καὶ εὐγενὴς ὁ πόθος σας, ἀλλὰ πῶς θέλετε νὰ δημοσιεύσωμεν ποίημα, τὸ ὁποῖον εἶχε τὴν μεγάλην τιμὴν νὰ δημοσιευθῇ ἤδη ἀλλοῦ ; Καὶ φαίνεται ὅτι σᾶς ἔπεισαν οἱ δημοσιεύσαντες τὸ ποίημά σας, ὅτι τοῦτο εἶνε κανὲν ἀριστούργημα. Δὲν εἶνε ἔτσι ; Ἄλλως πῶς ἠμποροῦμεν νὰ ἐξηγήσωμεν τὴν πεποίθησίν σας ὅτι ἀφεύκτως θὰ τὸ ἐδημοσιεύομεν ; Μὲ αὐτὰ δὲν θέλομεν νὰ εἴπωμεν ὅτι τὸ ποίημά σας εἶναι κακόν. Ὄχι μὰ τὴν ἀλήθειαν ! Ποίημα τὸν ὁποῖον ἔχει στίχους ὡς τοὺς κατωτέρω δὲν εἶνε δυνατὸν παρὰ νὰ εἶνε . . . τί νὰ εἶναι ;*

Γιὰ σένα ποῦ παιδί σου μὲ ἐκάλεσες
λιβανωτὸ στὸ Μνῆμά σου θὰ κάψω,
γιατὶ στὸν τάφο ποῦ ἥσυχος κοιμήθηκες
δὲν ἠμπορῶ νὰ κλάψω ! : .

. . . . . .

Τάφος ποῦ κλείνει μιὰ ζωὴ Ἀθάνατη
καὶ Ἀρετὴ αἰώνια σαλπίζει
Δὲν προκαλεῖ στὰ μάτια μου τὰ δάκρυα
. . . ἀλλὰ μὲ γανουρίζει . . .

Καταλάβατε ; ***Σᾶς*** *εὐχαριστοῦμεν καὶ διὰ τὴν φωτογραφίαν σας ποῦ μᾶς ἐστείλατε ! Ἔχει βέβαια περισσοτέραν ποίησιν ἀπὸ τὸ ποίημά σας, ἀλλὰ πῶς νὰ δικαιολογήσωμεν τὴν ἐκτύπωσίν του. Σᾶς στέλλωμεν τὸ παρὸν φύλλον, ὅπως ἐζητήσατε, ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ ἀναμείνετε νὰ σᾶς στείλωμεν ἡμεῖς πρῶτοι, ἵνα σεῖς μᾶς στείλετε τὸ ἐκδοθὲν βιβλίον σας ; Ἔτσι γίνεται γιά ;*

Χ. Δ. Κίον. *— Γράμμα σας ἐλήφθη τὴν στιγμὴν ταύτην, δηλαδὴ πέμπτην ἑσπέρας. Πῶς συμβαίνει καὶ λαμβάνετε ἀργὰ τὸν «Ἐπίκαιρον. Εἰς τὸ ταχυδρομεῖον τὸν δίδομεν τὸ Σάββατον πρωΐ. Ποῖος εἶνε ὁ Ἐρημίτης ; Εἶνε πολὺ νόστιμα τὰ ποιήματά*

του. Δὲν ξεύρωμεν ὅμως πῶς τὸ ἕνα μᾶς ἐφάνη νὰ ἔχῃ ἐπίδρασιν ἀπὸ κάτι τοῦ Σημηριώτη, τὸ ὁποῖον πάλιν ἔχει καταφανῆ ἐπίδρασιν ἀπὸ ἕνα ποίημα τοῦ Στεκέτη. Ἀλλὰ ὁ Ἐρημίτης νὰ μὴ εἶναι ἕνας κάποιος ἄλλος Χαρικλῆς. Εἶνε κανεὶς ἄλλος ἐκεῖ πέρα νὰ γράφῃ τόσον γλυκά, τόσον νόστιμα.

Λίδα Κατερίναν, Μακροχώριον.—Τὸ διηγηματάκι σας εἶναι βέβαια ὡραῖον, ἀφοῦ τὸ λέγετε σεῖς ἡ ἰδία. Ἡμεῖς λοιπὸν δὲν ἔχομεν γνώμην. Ἀλλὰ ἀφοῦ εἶναι τόσον ὡραῖον καὶ σᾶς παρακαλοῦν ἄλλα περιοδικά, ἐκδιδόμενα εἰς τὴν πόλιν μας—ποῖα καὶ πόσα εἶναι τὰ περιοδικὰ αὐτά;—διατὶ δὲν τὰ τιμᾶται διὰ τῆς συνεργασίας σας; Τὸ διήγημά σας αὐτὸ θὰ δημοσιευθῇ πιστεύομεν διὰ στοιχείων τῶν δώδεκα στιγμῶν.

Ἔμπρὸς λοιπόν.

ΜΙΧ. ΚΟΜΝΗΝΟΣ, παραγγελιοδόχος κοσμημάτων χρυσῶν, ἀργυρῶν καὶ ἐπιχρύσων. Ἐν τῷ γραφείῳ γίνεται πώλησις λιανικῶς. Γαλατᾶ, Δεμὶρ χάν, 27.

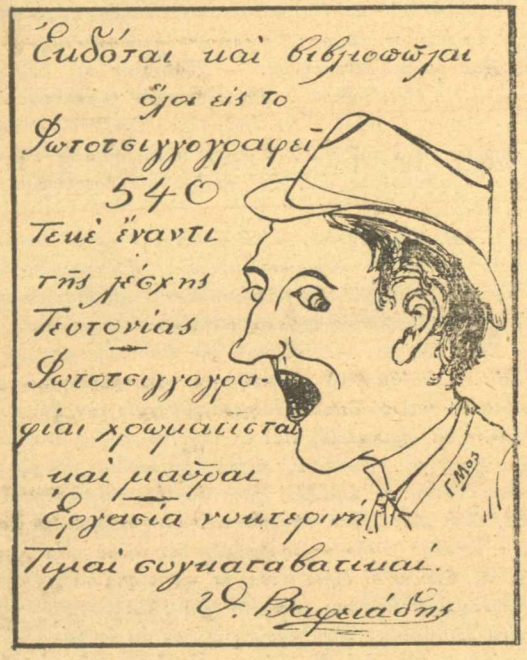

Νέος ὁμογενής, ἀπόφοιτος τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς καὶ γνωρίζων Γαλλικά, διπλογραφίαν καὶ ὀλίγα τουρκικά, ἔχων δὲ καὶ ὀλίγην πεῖραν τοῦ ἐμπορίου ζητεῖ θέσιν ἐδῶ ἢ εἰς τὰς ἐπαρχίας. Πληροφορίαι παρ' ἡμῖν.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ διαμέρισμα (aqqartement) ἐν τῷ χανίῳ τοῦ κ' Δ. Γεωργιάδου, εὑρισκομένῳ ἐν Ταζειμίῳ, ὁδῷ Βαλιδὲ Τσεομέ. Πληροφορίαι παρ' ἡμῖν.

Τὸ ἐξαγωγικὸν γραφεῖον τοῦ κ. ΝΙΚΟΛ. Δ. ΣΚΑΛΙΑΡΗ ἐν Πόλει Κατερτζόγλου Χάν ἀρ. 72.

Ζητεῖ κατ' εὐθείαν ἀνταποκριτὰς ἐξ Ἀνατολῆς δι' ἀγορὰς λαγοδερμάτων, κιτρέδων, καὶ ἐν γένει παντὸς εἴδους ἀνατολικῶν προϊόντων δι' ἴδιον λογαριασμὸν καὶ ἐπὶ προμηθείᾳ.

Τὸ καλλιτεχνικὸν ἐργοστάσιον τοῦ κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΒΔΕΛΗ, *κείμενον εἰς Ταρλάμπαση, ὁδὸν Ἐγρῆ Σοκάκ, ἀρ. 32, ἀναλαμβάνει παντὸς εἴδους ζωγραφικήν, οἷον ταμπελῶν, προσωπογραφῶν, εἰκόνων κτλ. ἀντὶ ἐλαχίστης τιμῆς.*

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ
ΤΣΕΓΚΕΛΚΙΟΙ

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ συμμετάσχουν εἰς τὴν λαμπρὰν ταύτην ἐκδρομήν, εἰσητήρια θὰ εὕρουν εἰς τὰ γραφεῖά μας, ὡς καὶ πᾶσαν σχετικὴν ὁδηγίαν.

Τιμὴ εἰσητηρίου.

Δι' ἕνα κύριον μετὰ μιᾶς κυρίας: Γρ. 20.
Διὰ μίαν κυρίαν: Γρ. 10.

Τὸ παραγγελιοδοχικὸν γραφεῖον τοῦ κ.
ΜΙΧ. ΚΟΜΝΗΝΟΥ
ἐν Γαλατᾷ Δεμὶρ Χάν ἀρ. 27.

Πωλεῖ παντὸς εἴδους κοσμημάτων, χρυσῶν, ἀργυρῶν καὶ ἐπιχρύσων, εἰς τιμὰς συγκαταβατικάς, χονδρικῶς καὶ λιανικῶς.

Α. ΙΜΑΡΑΚΗΣ ἐν Ραιδεστῷ

Πράκτωρ Γενικῶν Ἀσφαλειῶν «Τεργέστης» Ζωῆς, Πυρός, Μεταφορῶν. Προμηθευτὴς ἀποικιακῶν οἰτηρῶν καὶ μυλοπετρῶν. Ἀποκλειστικὸς πράκτωρ τῆς Ὑπερωκεανείου ἀτμοπλ. Ἑταιρείας «Αὐστρο - Ἀμερικάνας» Ἀντιπρόσωπος Εὐρωπαϊκῶν ἐργοστασίων ζυθοποιΐας, γραφομηχανῶν, σφραγίδων καὶ γραφεῖον πληροφοριῶν.

Γ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ ἐν Ραιδεστῷ ἀριθ. 10 (Κιοπροῦ-μπασῆ).

Γενικὴ ἀποθήκη περσικῶν τουμβεκίων, ζύθων, φυσιγγίων ὅπλων καὶ τοῦ φαρμάκου «Restaurateur» μοναδικοῦ διὰ τὴν δυσπεψίαν, δυσκοιλιότητα, πονοκέφαλον, ρευματισμοὺς καὶ κάθε εἶδους ἀσθενείας προερχομένης ἐκ τοῦ στομάχου.

Γ. ΑΡΓΥΡΙΔΗΣ Μεγάλη ὁδ. Πέραν 305.

Ράπτης διὰ κυρίας πρώην chef *τοῦ Ἐξαπορίτον. Ἐκτέλεσις ταχεῖα, καὶ καλλιτεχνική. Εἰδικὸς διὰ κοστοὺμ ταγιέρ. Συστήνεται ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὸν «Ἐπίκαιρον».*

1000 εἰδῶν γραβάτες καὶ ὅλα τὰ εἴδη τοῦ συρμοῦ.

Ὅποιον θὰ εἴδατε ἀστικὴ, τουρκικὴ, γυναικεῖα.

Ὅλοι στὴν Ἀθηναϊκὴν Ἀγορὰν τοῦ κ. Κοσμᾶ. Μεγάλη Ὁδ. τοῦ Πέραν παραπλεύρως τοῦ Λουξεμβούργου.

ΟΛΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑΙΚΗΝ ΑΓΟΡΑΝ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ἐν Ταταούλοις, ἐν ὁδῷ Σακᾶ, παρὰ τὸν Ἅγιον Ἀθανάσιον, οἰκία διόροφος, μὲ θαυμασίαν θέαν καὶ ἐξοχικωτάτη, περιλαμβάνουσα αὐλήν, φρέαρ καὶ εἰς τὸν ἄνω ὄροφον δύο εὐρύχωρα δωμάτια. Ἔχει δύο χονδροὺς τοίχους τῆς πυρκαϊᾶς ἐκ λίθων. Πρὸ αὐτῆς θὰ διέρχεται ἡ γραμμὴ τῶν τροχιοδρόμων, τῆς ὁποίας ἡ κατασκευὴ ἤρξατο ἤδη. Τιμὴ αὐτῆς 80 ὀθωμανικαὶ λίραι Διὰ πλείονας πληροφορίας ἀπευθυντέον εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ «Ἐπικαίρου».

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ε. Β. ΣΙΛΕΙΑΔΟΥ ΚΑΙ ΣΑΣ
Κουρσοὺμ χάν, ἀριθμ. 3.

Στυλογράφοι εὐθηνοὶ καὶ στερεοὶ πρὸς γρ. 10—15—30. Διὰ τὰς ἐπαρχίας 2 γρ. ἐπὶ πλέον.
ΣΠΥΡΟΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ, Γαλατᾶ, Μαχμουδιέ, ἀριθ. 1.